БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 193 (9025)
АВГУСТЫН 18
ВТОРНИК
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Таряа бэлэдхэхэ даабаряа болзорһоонь урид дүүргэе, хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ хааяа, овощь болон хартаабха элбэг ехээр бэлэдхэебди

Һаяхан КПСС-эй обкомдо партиин айкомой нэгэдэхи секретарьнүүдай, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэнэрэй, мүн аймагай болон республикын партийно-советскэ организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн болоо. Энэ зүблөөн дээрэ таряа хуряалга богони болзорто, гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ, үрэһэ хүрэнгэ хаажа абаха тухай зүблөөн хэлсэгдээ.

Хүдөө ажахын министр нүхэр Игнатьев, хилээмэнэй зүйлнүүдые эрдэмтэй Бурядай управлениин начальнигай орлогшо нүхэр Усольцев, худалдаа наймаанай министр нүхэр Бряков, Буркоопсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Данилов, партиин Бичурын айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Большаков, Сэлэнгын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Андрхаев, партиин Кударын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Федоров гэгшэд зүблөөн дээрэ элидхэлнүүдые хэбэ.

Энэ жэл ороoһото ургамалнуудые богони болзор соо, шанартайгаар хадажа абаха хүсэд хүрэхэ оньһотой машинануудшье бии, таряае амяарлан хуряаха талаар дүй дүршэлшье бии гэжэ элидхэлшэд, үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Гэбэшье эдэ бүхы арга боломжонууд олохон колхоз, совхозуудта хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Тиимэһээ ехэ ороoһо таряан гээлтэдэ орожо магад. Зарим аймагууд ороoһо таряа амяарлан хуряалгые эхилэнгүй, унжагайрална.

Республикымнай аймагууд, түрүү колхозуудай жэшээ дээрэһээ харахада, энэ жэл таряагаа тон богони болзорто, гээлтэдэ оруулангүй хурьяажа абаха байна. Зүблөөндэ хабаадагшад партиин Кударын айкомой секретарь нүхэр Федоровой һонирхолтой, удхатай элидхэл анхаралтайгаар шагнаа.

— Энэ жэл Кударын аймагай колхозууд шэнэ арга — машинануудые холбожо ябуулха арга үргэнөөр хэрэглэхэ гэжэ шиидэбэ. Маанадта энэй дүршэлшье бии гээшэ. Нёдондо жэл Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз хоёр жатка холбожо таряагаа хуряагаа һэн. Эгээл энээнэй ашаар таряа хуряалгын болзор 13 үдэрөөр богонидхогдоһон байха юм. Мүн энэ колхоз гектар бүридэ 2 центнер ороoһо ехые абаа. Нэгэ центнер таряа хуряаха, сэбэрлэхэдэ гаргашалагдадаг гаргашые 3-һаа дүү түхэригээр доошолуулаа юм. Зарим хэдэ машинануудые холбожо хуряалга хэхэдэ бүтээсэ ехэтэй байдаг, автомашинануудшье бүхы хүсөөрөө хэрэглэгдэдэг байна бшуу. — Нёдондо жэл аймагай колхозуудта ороoһото ургамалнуудай 70 процент амяарлан хуряагдаһан байна, — гэжэ нүхэр Федоров саашань үргэлжэлүүлэн хэлээ. Иигэжэ таряа хуряалга 7—8 үдэрөөр түргэдхэгдэһэн байна. Мүн 16 мянган центнер таряан ехээр суглуулагдаһан, ороoһо таряа хуряаха, сэбэрлэхэ талаар 250 мянган түхэриг алмагдаһан байна. Энэшье жэл аймагай колхозууд бүхы ороoһото ургамалнуудаа амяарлан хуряахадаа машинануудые холбон ябуулжа, нёдондонойхитой жэшээлхэдэ энэ жэл таряа хуряалгын болзор хоёр дахин багадхаха, сентябриин 15 хүрэтэр гүрэндэ таряа тушаажа дүүргэхэ байна. Иимэ уялга КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые угтуулан эдэнэр абаба. Аймагай колхозуудта бүхыдөө хуряалга хэхэ 17 бүлэг агрегадууд эмхидхэгдээ. Нэгэндэнь 4—5 агрегат ябаха юм. Хоёр халаанай хүдэлмэри үргэнөөр эмхидхэгдэхэ. Тарилгада ябаһан хүнүүдтэ таатай зохид байра байдал түхеэрхэ, техническэ туһаламжа үзүүлхэ асуудалнуудые колхозой правлени, партийна организацинууд, партиин айком нарибшалан бодомжолонхой. Тарилгын эхилхын урда тээхэнэ партиин айкомдо научно-техническэ конференци зарлаа. Тэндэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, механизаторнууд хабаадаба. Хуряалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэжэ, гүрэндэ ороoһо таряа, мяха, ноoһо, һү, хартаабха, овощь худалдаха уялгаяа үлүүлэн дүүргээд, ажалай бэлэгээр КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленум угтахань.

Зүблөөндэ үгэ хэлэһэн партиин Прибайкальска айкомой секретарь нүхэр Перевалов, КПСС-эй обкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша нүхэр Маслов, партиин Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Иванов, партиин Зэдын айкомой секретарь нүхэр Барьядаев, БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Желтый болон бусад КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр угтахаяа байһание онсолон тэмдэглээ.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй улам эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байбашье, олохон колхоз, аймагуудта үбһэ хуряалга удаарна, силос дараха түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Таряа амяарлан хуряаха тухай маргаха, энээниие удаарүулха ушар үзэгдэнэ гэжэ зүблөөн дээрэ тэмдэглэгдээ. Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ талаар юундэ иимэ ехэ дутагдалнууд тохёолдооб гэхэдэ, нютагай партийна, советскэ органууд, мүн республиканска организацинууд эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна. Тиимэһээ зүбшэн хэлсэхэдээ эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха, партийна, гүрэнэй журамые кадрнуудай наринаар сахиха ябадал дээшэлүүлхэ тухай зүблөөндэ хабаадагшад онсолон тэмдэглээ.

Аймагай партийна, советскэ органуудай дурадхаһанай ёһоор зохёогдоһон ороoһо таряа тушаан абаха тусхай график харагдаа. Таряа хуряалга һайнаар үнгэргэхэ, таряа хартаабха, овощь, мяха, үндэгэ, ноoһо гүрэндэ ехээр худалдаха социалистическэ мүрысөө үүсхэһэн түрүү колхоз, совхозууд, аймагууд халуунаар дэмжэгдэхэ. Республика дотор ороoһо таряа тушаан абаха түсэб октябриин 1-һээ хойшолуулангүй дүүргэхэ, ороoһото ургамалнуудые сентябриин 15 болотор хадажа дууһаха, хартаабха—сентябриин 15-да дүүргэхээр хараалагдаа. Энэ болзор соо юрэнхыдөө республика дотор тус хүдэлмэри дүүргэгдэхэ ёһотой. Зүгөөр зарим аймагуудай, колхозуудай эрхэ байдалые хараадаа абан, бүхы хүдэлмэри бүришье богони болзорто дүүргэгдэхэ аргатай, дүүргэгдэхэшье зэргэтэй.

Таряа хуряалгада машинануудые хэдыгээр холбожо ябуулха гэһэн кударынхидай дурадхалые зүблөөндэ хабаадагшад халуунаар дэмжээ. Юундэб гэхэдэ, энэ ушарта ороoһо таряан богонихон болзорто хадагдаха, суглуулагдаха, сохигдохо болоно.

Мүнөө гол асуудалнай юун бэ гэхэдэ, амяарлан хуряаха болзор алдангүй эхилжэ, жатка, комбайн болон бусад хуряалгын техникые бултыень үндэр бүтээсэтэйгээр хэрэглэхэ шухала. Тракторнуудые хоёр халаанда ябуулха. Тиигэжэ ороoһото ургамалнуудаа 6—8 үдэрэй туршада дүүргэхэ байна. Жатка бүхэн үдэртөө 30 гектарһаа бага бэшые, комбайнаар — 25 гектарһаа бага бэшые хуряаха болоно.

Таряае амяарлан хуряахадаа холбогдоһон лафетнэ жаткануудые, дабхар баал болгожо хаяха шагтагалагдаһан, навесной жаткануудые хэрэглэхэ, нэгэ комбайнаар хоёр баал суглуулха аргануудые үргэнөөр хэрэглэхээр шиидхэгдээ.

Үрэһэ хүрэнгэ хаахадаа урда жэлнүүдэй алдуу дутагдалнуудые заатагүй хараадаа абаха гэжэ зүблөөндэ хэлсэгдээ. Колхоз, совхоз бүхэн сортовой һайн үрэһөөр өөһэдыгөө хангаха уялгатай. Партиин обкомой болон Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэреэр үрэһэ хүрэнгэ саг соонь хүсэд хүрэхөөр бэлдэхэ тушаа партиин айкомой секретарьнууд, аймгүйсэдкомой, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, совхозуудай директорнүүд сэхэ харюусахаар уялгалагдаа.

Республикын газетэнүүдэй хуудаһануудта хүндэлэлэй самбар бии болгохо тухай партиин обкомой шиидхэбэри зүблөөндэ хабаадагшад һайшаагаа. Партиин айкомуудай, аймгүйсэдкомуудай зууршалалгаар хүндэлэлэй самбарта колхозууд оруулагдаха. Хүдөө ажахын министерствын зууршалалгаар аймаг, совхозууд оруулагдаха байна.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэри түргөөр дүүргэхэ тушаа зүблөөндэ хабаадагшад элидхэл, хэлэһэн үгэ соогоо тэмдэглээ. Үбһэ хуряалгада ходо ябаха хүнүүд, хэрэгтэй болохо техникэ табигдаха ёһотой.

Хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ, нормоһоо гадуур хубиингаа хэрэглэмжэдэ мал бариха ябадалые усадхаха тухай зүблөөшэд хэлсэбэ.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ партиин обкомой секретарь нүхэр Дубровский үгэ хэлээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад Иволгын совхозой поли дээрэ ошожо, нэгэ доро хоёрлоһон баал болгожо таряа хадахыень хараа.

СУРАГ ДЭЭРЭ: Хүдөө ажахын министрэй орлогшо В. Е. Тупикин зүблөөндэ хабаадагшадта хоёр жатка холбоод ябаха журам хөөрэжэ байна.
А. Мантаевай фото.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурядай АССР-эй Верховно Сүүдэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр В. Н. Тришиние Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Республикын юстициин органуудта нүхэр В. Н. Тришинэй олон удаан жэлдэ һайнаар хүдэлһые тэмдэглэжэ, 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Бурядай АССР-эй Верховно Сүүдэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Тришин Владимир Никифоровичые Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо В. СУЕТИН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй байшан, 1959 оной августын 14.

КПСС-эй обкомдо, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

1959 оной августын 1-нэй байдалаар хонин ажал хүгжөөхэ социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр аймаг, колхозууд болон совхозуудта КПСС-эй обкомой, Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг үгэхэ тухай

1959 оной августын 1-нэй байдалаар, хонин ажал хүгжөөхэ талаар колхоз, совхозуудта дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые КПСС-эй обком, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзөөд, тусхай шиидхэбэри гаргаа.

Хонин ажал хүгжөөхэ социалистическэ мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлаһанай түлөө Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шангууд иимэ аймаг, колхозуудта барюулагдаха:

Баргажанай аймагта (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр **Малыгин,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Жамбаев).** Гүрэндэ ноoһо худалдаха түсэбөө тус аймаг 103,4 процент дүүргээд, нёдондонойхиһоо 21,6 процентээр ехэ ноoһо абаа. Мүн хонидойнгоо тоо толгойе 14,4 процентээр олошоруулаад, 100 хонин бүриһөө 86 хурьга абаһан байна. **Энэ аймагта дамжуулгын Улаан туг 3000 түхэриг шантайгаар барюулагдаха.**

Хонин ажал хүгжөөлгөөр **Ахын аймагай** һайн амжалта туйлаһаниинь тэмдэглэгдээ.

Дамжуулгын Улаан туг 1 мянган түхэриг шантайгаар Баргажанай аймагай **Карл Марксын** нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр **Цыденов,** партийна эхин организациин секретарь нүхэр **Санжиев,** зоотехнигынь нүхэр **Жалсараев)** үгтэхэ болоо. Тус колхоз нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, ноoһо абалгаяа 21,2 процентээр ехэдхээд, ноoһо худалдаха түсэбөө 109 процент дүүргээ. Гүрэндэ худалдаад байхадаа хонидойнгоо тоо толгойе 13,2 процентээр олошоруулаад, 100 хонин бүриһөө 101 хурьга абаа юм.

Яруунын аймагай «Коминтерн», Түнхэнэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ, Тарбагатайн аймагай «Восход» колхозуудай хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха тухай һайн дүн туйлаһаниинь мүн лэ тэмдэглэгдээ.

Совхозуудай 100 хонин бүриһөө үсөөн хурьга абаһан, дунда зэргээр хонин бүриһөө бага ноoһо хайшалһан шалтагаанһаа нэгэндэншье дамжуулгын Улаан туг үгтэбэгүй.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАР

1959 оной хоёрдохи кварталай турша соо соёлой добтолгодо эдэбхитэйгээр хабаадаһанай түлөө КПСС-эй обкомой, БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй **тогтоохонь:**

КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугые **Курумканай** аймагта (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр **Гармаев,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Тараскин)** барюулаад, республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэхэ.

КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй зүгһөө городуудта үгтэдэг дамжуулгын Улаан тугые Улан-Удэ городой **Железнодорожно райондо** (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **Шамсимухаметов,** райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Шабунин)** үлээгээд, республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэхэ.

Жюриин һанамжалан дурадхаһанай ёһоор эдэниие Хүндэлэлэй самбарта бэшэхэ гэбэл:

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГ (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **Попов,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Караманов).**

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **Малыгин,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Жамбаев).**

УЛАН-УДЭ ГОРОДОЙ СОВЕТСКЭ РАЙОН (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр **Бутуханов,** райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Жданова).**

ЗАИГРАЙН АЙМАГАЙ XX ПАРТСЪЕЗДЫН НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗ (колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Овчинников,** парторганизациин секретарь нүхэр **Спиридонов).**

ИВОЛГЫН АЙМАГАЙ «ТРЕТЬЯ ПЯТИЛЕТКА» КОЛХОЗ (колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Горбунов,** парторганизациин секретарь нүхэр **Антонов).**

КУРУМКАНАЙ АЙМАГАЙ КАРЛ МАРКСЫН НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗ (колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Дамбаев,** парторганизациин секретарь нүхэр **Дмитриев).**

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ СЕЛЕНДУМЫН ПОСЕЛКОВО СОВЕТ (поселогой ажалшадай депутадуудай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Чойдонов).**

УЛАН-УДЭ ГОРОДОЙ № 2 НОМОЙ МАГАЗИН (даагшань нүхэр **Мониева).**

КАБАНСКЫН АЙМАГАЙ КАМЕНСК ТОСХОНОЙ № 11 НОМОЙ МАГАЗИН (даагшань нүхэр **Русина).**

УЛАН-УДЫН ХЭЛХЕЭ-ХОЛБООНОЙ КОНТОРЫН № 13 ОТДЕЛЕНИ (отделениин начальник нүхэр **Калгина).**

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГАЙ ХЭЛХЕЭ-ХОЛБООНОЙ КОНТОРЫН ОЙМУРТАХИ ОТДЕЛЕНИ (отделениин начальник нүхэр **Шапова).**

КУДАРЫН АЙМАГАЙ ТҮБТЭХИ БИБЛИОТЕКЭ (библиотекые даагша нүхэр **Романович).**

Түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэбэ

Рязанска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб августын 13-да болзорһоонь урид дүүргээ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиһээ 3 дахин шахуу ехэ гү, али 51,2 мянган тонно мяхан бүхы дээрээ худалдагдаа.

Областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ 150 мянган тонноһоо бага бэшэ мяха гүрэндэ худалдаха тэһэн уялга абаба. Мүнөө областьдо 90 мянган толгой бодо мал адуулан таргалуулагдажа, 150 мянган гахай шахагдажа байна.

***

Владимирска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө августын 14-дэ дүүргэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 40 процент ехэ таряан худалдагдаа.

Гүрэндэ таряа худалдалта үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

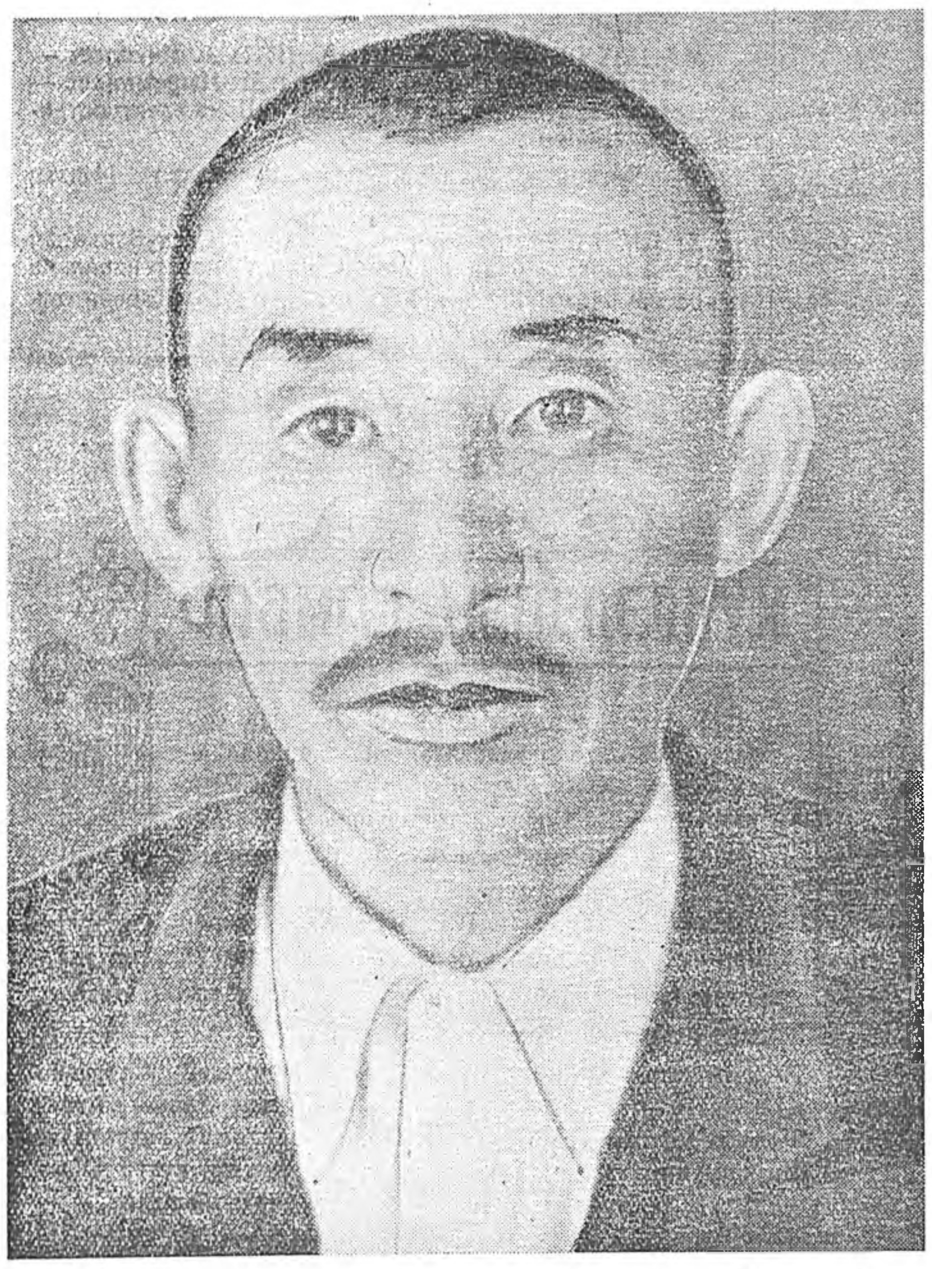
Ким Ир Сен Цой Ен Ген хоёрой эльгээһэн телеграмма

Национальна һайндэр—сүлөөлэгдэһэн үдэр августын 15-наар дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрушевто, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловто Корейн Ажалай партиин Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ, КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ Ким Ир Сен болон КНДР-эй Арадай Дээдэ Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Ген августын 14-дэ Пхеньянһаа телеграмма эльгээжэ, үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэһэн, ахадүү советскэ арадта баяр баясхалангаа мэдүүлһэн байна.

Корейн арад эхэ ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхын, республикын хойто хубида социализм түргэнөөр байгуулхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа, эб найрамдал болон социализмын Зүүн зүгтэхи хэрэмые найдамтайгаар хамгаалхаар гүйсэд шиидэнги байһан тухай телеграмма соо хэлэгдэнэ.

***

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкодо КНДР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Нам Ир амаршалгын телеграмма эльгээһэн байна. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Даши Самбуевич Идамжапов.
Н. Дамбаевай фото.

Костя Дугаров тухай юун гэжэ хэлсээб?

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Наринай отделенидэ һаяшаг колхознигууд олооро сугларжа, юрэ бусын асуудал зүбшэн хэлсэһэн байна.

Аймагай прокурор Содбо Жалсанович Аржигаров суглаан дээрэ элидхэл хэжэ, колхозой залуу гэшүүн Константин Дугаровай гэмтэ хэрэг хэһэн тухай мэдээсээ.

Суглаан дээрэ хатуу шангаар хэлсэгдэһэн Костя Дугаров байгша оной июнь һарада Бага Наринай магазинай складһаа 22 банка консервэ хулууһан, удаань Якимовагай гэрһээ 94 түхэриг абажа гараһан байна.

— Хулгай хэжэ, нэрээ хухалһан Дугаров СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1947 оной июниин 4-дэ гаргаһан Указай үндэһөөр 6 жэлээр сүүдлэгдэхэ ёһотой байгаа, гэбэшье хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха энэ хүн һаял 16 хүрэжэ ябана. Тиимэһээ тэрээниие заатал һаа түрмэдэ хаажа зүб замда оруулха бэшэ, нийтын хүсөөр хүмүүжүүлжэ болохо байна, —гэжэ прокурор нүхэр Аржигаров зал соо һуугшадта хандаба.

«Нээрээшье зүйтэй гээшэ ха» гэжэ колхознигууд зүбшэхэ зуураа, нэрээ гутааһан Дугаров тухай үни удаан хэлсээ. Колхозой гэшүүд Ц. Баннов, П. Ощенков, ВЛКСМ-эй айкомой инструктор А. Хабаргин, колхозой комсомолой организациин секретарь Д. Ванжилов болон бусад үгэ хэлэжэ, Костя Дугаровай гэмтэ хэрэгые шангаар шүүмжэлхэ зуураа, залуу хүн хадаа заһарха бэзэ гэжэ найдаад, түрмэдэ ябуулангүй колхоздонь үлөөхэ гэһэн дурадхал оруулаа.

«Совет хүнэй ёһо заншалда таарахагүй гэм хэһэнээ ойлгоод, саашадаа үнэн сэхээр ажаллахаб» гэжэ К. Дугаровай хэлээшыень колхозой гэшүүд хараада абажа, гэм хэгшые хуулиин харюусалгада хабаадуулхагүй гэһэн шиидхэбэри гаргаад, К. Дугаровай хэрэгые сүүдтэ бү үгыт гэжэ прокурорые, аймгүйсэдкомой милициин таһатые гүйгаа.

Залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха шухала гэһэн шиидхэбэри колхознигууд баталан абаа.

Т. Санжиев.

Зэдэ.

Ехэ барилга хэгдэнэ

Шэнэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ Зэдын аймагай совхоз, колхозуудта культурна ажаһуудалай барилганууд олоор бодхоогдоно.

Аймагай түб тосхондо энэ жэл нэгэ миллион 500 мянга гаран түхэригэй барилга хэгдэжэ тушаагдаха ёһотой юм. Жэлэй эхинһээ хойшо эндэ хэдэн гэр байранууд баригдажа тушаагдаба. 320 киловатт хүсэтэй дизельнэ электростанци шэнээр баригдаа. Аймагай түб тосхоной ажалшадые үдэр һүнигүй электрын элшэ гэрэлээр хангаха бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Шэнэ электростанциин хүдэлжэ эхилхэдэ электричествын өөрын үнэ гурба дахин шахуу химдарха юм.

Мүнөө үедэ ехэ аптекэ, 4 байратай гэр, промкомбинадай мебелиин цех, 100 һууритай үхибүүдэй ясли, мүн бусадшье барилганууд баригдажа дүүрүүтэй байна.

Г. Ильин.

Партийна эхин организацинуудта

Үбһэ хуряалга дээрэхи мүрысөөн улам эршэдэнэ

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговодууд үбһэ ногооной үндэр ургаса абажа, нийтынгээ малые бардам хүрэхэ тэжээлээр хангаха зорилгоор сабшалангайнгаа газар дээрэ ехэхэн хүдэлмэри хэһэн юм. Тэрэнь мүнөө өөрынгөө аша үрэеэ үгэжэ байна. Үбһэшэдэй зарим звенонууд сабшалангай гектар бүриин 15 центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряажа абана.

Эндэхи үбһэ хуряалгын, силос даралгын 11 звеногой хоорондо социалистическэ мүрысөөн үдэрһөө үдэртэ улам үргэдэн дэлгэрнэ. Колхозой партком тэжээл бэлэдхэгшэдэй баталһан мүрысөөнэй дүнгүүдые арбан хоног бүри согсолон гаргажа, бригадануудайнь зүблөөн дээгүүр зүбшэн хэлсүүлдэг юм. Мүрысөөгөөр түрүүлһэн звенодо дамжуулгын Улаан туг, 300 түхэриг мүнгэн шан барюулагдана. «Дайшалхы хуудаһанда», «Сахилгаан» газетэдээ тодорхойгоор бэшэжэ, ажалай түрүүшүүлые магтадаг, үдэрэйнгөө даабарине дүүргэдэггүй хүнүүдые хурсаар шүүмжэлдэг заншалтай.

Һүүлэй арбан хоногой туршада хоёрдохи комплексно бригадын «Алтан» гэжэ нютагта хүдэлдэг звено (даагшань нүхэр Буйрачный) мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар абанхай.

Энэ звеногойхид түсэбөөр хараалагдаһан 311 гектарай 200-нь сабшаад, 2000 центнер һайн шанартай үбһэ соможо абаа.

Морин косилкын машинист И. Суслов, гар хажууршад Н. Семенова, Н. Суслова, сомоошод А. Портнягин, Н. Черниговский, А. Батышев гэгшэд оролдосотой, габшагайгаар ажаллажа, үдэрэйнгөө нормо ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Малай тэжээл бэлэдхэгшэдэй культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ парткомой зүгһөө ехэ анхарал хандуулагдана.

Гэхэ зуура үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын талаар дутуу дундануудшье бии. Үбһэ хуряалгын зарим звенонуудта ажалай эмхидхэл һула байһаар. Жэшээнь «Манжа» нютагтахи үбһэшэдэй звенодо ажалладаг гэрэй эзэн эхэнэрнүүд хэдэн километр газарта морёор ябажа, үнэтэ сагаа барана. Бусадшье звенонуудта хүдэлмэридөө оройшог гарадаг, эртэшэг бусадаг ушар үзэгдэнэ.

Колхозой партком эдэ дутагдалнуудаа дары усадхахаар хэмжээ абаха уялгатай.

А. Агильдин,
КПСС-эй Селенгын айкомой инструктор.

СССР-эй арадуудай спартакиада

Москвада боложо байгаа СССР-эй арадуудай спартакиадада ниислэл хотын команда түрүүлжэ ябана. Энэ команда 297 очкотой болонхой. Удаань РСФСР-эй (289,5), Украинын (279) команданууд түрүү һууринуудай нэгые эзэлнэ.

Хэдэн үдэрэй турша соо боложо байһан ехэ мүрысөөнүүдтэ олон тоото спортсменүүд онсо шалгаржа, алтан медальнуудта хүртэнэ, СССР-эй арадуудай хоёрдохи спартакиадын мастернуудай чемпионой нэрэ зэргэтэй болоно.

ДЭЛХЭЙН РЕКОРД ТУЙЛАГДАБА

СССР-эй арадуудай спартакиадада ерэһэн хүнүүд олон километрын газарта ябагаар ябажа урилдаһан байна. Анатолий Ведяков 50 километрын газарые 4 час 3 минута 52,2 секунда соо гаталжа, дэлхэй дээрэ үзэгдөөгүй ехэ амжалта туйлаа. Энэнь дэлхэйн рекордһоо 1 минута 20 секундээр дээшээ болоно. Энэнэй урда тээ советскэ спортсмен Георгий Климов олон километрын газарта ябагаар ябажа, дэлхэйн рекорд туйлаһан байгаа.

Мүрысөөндэ хабаадагшад шоссе харгы дээгүүр ябаһан байна. Энэ мүрысөөндэ Ленинградай түлөөлэгшэ Анатолий Егоров 4 час 6 минута 27 секунда соо ябажа, хоёрдохи һуури эзэлээ.

ДЭЛХЭЙН РЕКОРДСМЕН ВАСИЛИЙ БОРИСОВ ГУРБАН АЛТАН МЕДАЛЬДА ХҮРТЭБЭ

Дэлхэйн рекордсмен болоһон, Москвагай түлөөлэгшэ Василий Борисов гурбан алтан медальда хүртэбэ. Юрын винтовкоор буудаһан энэ спортсмен 1115 очкотой боложо, Грузиин спортсмен Ш. Квелиашвили гэгшые 7 очкогоор булижа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна. Борисов хүл дээрээ байжа буудахадаа 359 очкотой, үбдэг дээрэһээ буудахадаа 382 очкотой болоо.

ХҮНГЭН АТЛЕДҮҮДЭЙ ДУНДАҺАА ГАЛИНА ПОПОВА ШАЛГАРАА

1500 шахуу хүнгэн атледүүдэй дунда болоһон мүрысөөндэ Ленинградай түлөөлэгшэ Галина Попова шалгаржа, чемпионой алтан медальда хоёр дахин хүртэһэн байна. Спортсменка 200 метрын урилдаанда 24,2 секунда соо гүйжэ ерээ. 4х100 метрын урилдаанда нүхэр Попова мүн лэ түрүүлэн ерэжэ, Ленинградай командынхидта илаха арга олгоо. Нүхэр Попова спартакиадада хабаадагшадһаа булитанһаань олон медальтай болоод байна.

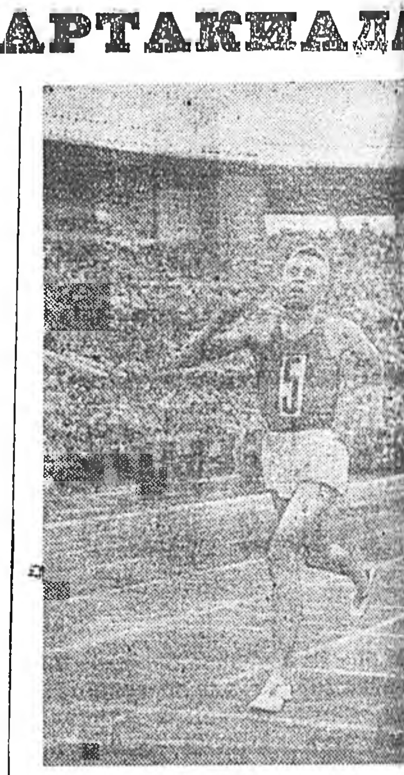
ДҮРБЭН ЧЕМПИОН НЭРЭ ЗЭРГЭЕЭ АЛДАБАГҮЙ

Классическа барилдаашадай мүрысөөн боложо, спартакиадын чемпионууд тодорхойлогдобо. Николай Соловьев (Ленинград), Олег Караваев (Белоруссии), Владимир Сташкевич (РСФСР), Рефат Аблаев (Узбекистан), Владимир Росин (Москва), Анатолий Колесов (Казахстан), Аркадий Ткачев (РСФСР), Иван Богдан (Украина) мүрысөөндэ шалгаржа, алтан медальнуудта хүртэбэ.

Мүрысөөндэ илаһан дүрбэн спортсмен Караваев, Сташкевич, Ткачев, Богдан гэгшэд СССР-эй арадай чемпионой нэрэ зэргээ алдаагүй.

ҮНГЭРЭГШЭ ЖЭЛЭЙ ЧЕМПИОНУУД СПАРТАКИАДАДА ИЛАНА

Үһанда тамарагшадай дунда болоһон ехэ мүрысөөнүүдтэ олон спортсменүүд хабаадалсана. 100 метртэ болоһон урилдаанда Ленинградай түлөөлэгшэ Лариса Викторова үнгэрэгшэ жэлэйхидээл адли һайнаар тамаржа, дахин чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөөд, алтан медальтай болоо. Нүхэр Викторова 100 метрын зайе 1 минута 12,4 секунда соо тамаржа гараа. Эрэшүүлэй дундаһаа 100 метртэ тамаралгын болоходо, Советскэ Союзай үнгэрэгшэ жэлэй чемпион Леонид Барбиер (Украина) түрүүлэн ерэжэ, нэгэдэхи һуури эзэлбэ. Энэ спортсмен 1 минута 4 секунда соо тамаржа гараа.

Петр Болотников 10 мянган метртэ гүйхэдөө, 29 минута 03 секунда соо гаталжа, түрүү һуури эзэлбэ. **Зураг дээрэ:** Петр Болотников гүйжэ ябана.
ТАСС-эй фотохроника.

ХОЁР ХҮН ДЭЛХЭЙН РЕКОРД ТУЙЛАБА

СССР-эй арадуудай хоёрдохи спартакиадада хабаадаһан дунда зэргын шэгнүүртэй штанг үргэгшэдэй мүрысөөн һайнаар үнгэрбэ. Урдань 176 килограмм шэгнүүртэй штанг үргэжэ, дэлхэйн рекорд туйлаһан Америкын атлет Д. Джорж гэгшые хоёр хүн илажа, шэнэ рекорд туйлаа.

РСФСР-эй суглуулагдамал командын гэшүүн, Советскэ Союзай чемпион Рудольф Плюкфельдер эгээн түрүүн дэлхэйн рекорд туйлаһан байна. Намда 176,5 шэгнүүртэй штанг үгэгты гэжэ Рудольф хэлээд, тэрэ дары штангаа һайнаар үргэжэ, хүсэ шадалаа харуулаа. Удаань Василий Пегов штанг үргэжэ, дэлхэйн хоёрдохи рекорд туйлаа.

ХҮНГЭН АТЛЕДҮҮДЭЙ ХЭНИИНЬ ШАЛГАРААБ

Зургаан үдэрэй турша соо хүнгэн атледүүдэй мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Тэрэ мүрысөөндэ 1500 шахуу спортсмен хабаадалсаһан байна. Августын 14-дэ һүүлшын мүрысөөн боложо, алтан медальнуудта хүртэхын түлөө шанга тулалдаан болоо.

Мүрысөөнэй һүүлшын үдэр Москвагай түлөөлэгшэ Юрий Петров спартакиадын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Энэ спортсмен 200 метрын газарта элдэб һаалтануудые дабан гүйхэдөө 24 секунда соо ерэжэ, нэгэдэхи һуури эзэлээ. Ороной рекордсмен Анатолий Михайлов (Ленинград) мүн лэ адлирхуу саг соо ерэжэ, хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

(ТАСС).

Ленинэй хада дээрэхи Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университедэй спортивна зал соо фехтованяар мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Энэ мүрысөөндэ Москвагай эрэшүүлэй команда СССР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. **Зураг дээрэ:** (зүүн гарһаа) М. Мидлер, Ю. Рудов, М. Тапеха, Д. Максимов, А. Баранов, тус командын тренер, спортын мастер Д. А. Душман.
ТАСС-эй фотохроника.

Артелиин гэшүүдэй түрүүшын салин

Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз мүнгэн түлөөһэндэ ороо

☆ ☆

Үргэн уужам Юрөө нютагай Карл Марксын нэрэмжэтэ артель гансашье Сэлэнгынгээ аймаг соо бэшэ, мүн республика дотороо нилээд хүгжэнги, олон һалбаритай ажахытай, баян, түрүү колхозуудай нэгэн юм.

Энэ колхозой ажахын гол баялиг — адууһа мал жэлһээ жэлдэ улам олошоржо, мүнөө үрэжэлтэ тала дайдаарнь 34 мянга гаран, гол түлэб нарин, нарибтар, торголиг нооһотой хонид, 3 мянга шахуу толгой эбэртэ мал, 200 гаран адуу морид атарлан бэлшэнэ. Мүн тус артелиин ажахыда 200-гаад гахай, хэдэн мянгаад шубууд тоологдоно. Тэрэшэлэн адууһа малайнь ашаг шэмэшье жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Жэшээлхэдэ, колхоздо һүүлэй 5 жэлэй туршада һү һаалга 2 дахин, нооһо абалга 2,5 дахин дээшэлээ. Тиихэдэ энэ үе соо мяхан гурба дахин ехээр абтадаг болоо. Гадна артель жэл бүри 4 мянга гаран гектарта орооһото ургамалнуудые тарижа, баян ургаса абаад, гүрэндөө орооһо таряа болон бусад продуктнуудые элбэг ехээр тушаадаг, худалдадаг юм.

Ажахынгаа бүхы һалбаринуудай хурдан түргэнөөр хүгжэжэ, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй элбэг дэлбэгээр абтадаг болохо тудам колхозойнь мүнгэн олзо доход һайса ургаа. Хэрбээ 1953 ондо артельдэ миллион хүрэхэтэй, үгытэй доход абтадаг байбал, харин үнгэрэгшэ жэлдэ олзо доходынь 8 миллион түхэригтэ хүрэһэн байна. Артелиин ажахын олзо доходой дээшэлхэ бүри гэшүүдэйнь ажалта үдэртэ мүнгэн ехээр хубаагдадаг болоо. Жэшээнь, тус колхоздо 1953 ондо ажалта үдэр бүридэ 1,3 килограмм орооһо таряан, 2 түхэриг 49 мүнгэн хубаагдаһан һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ ажалта үдэр бүхэндэ талха таряанһаа гадна, 7 түхэриг 26 мүнгэн хүртэһэн байха юм. Саашадаа ажалта үдэртэ орооһо таряа һураггүй багаар үгэдэг боложо, орондонь мүнгэнэй хубаари эрид ехэ болгобол һайн байна. Энэ ямар удхатайб тэхэдэ, мүнөө хаа хаанагүй магазинда бүхы хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйл, үмдэхэ хубсаһан, эд бараан тон элбэг болонхой гээшэ. Тиимэһээ колхозой гэшүүдтэ орооһо таряанай орондо, ажалта үдэрэйнгөө түлөөһэ сэбэр мүнгөөр абаад, тэрээгээрээ магазинһаа хэрэгтэй юумэеэ худалдажа абахадань һураггүй дээрэ байна бшуу.

Тиигэжэ тус колхозойхид ажалта үдэрэйнгөө мүнгэн түлөөһые жэлһээ жэлдэ улам ехэ болгожо, тэрээнээ түрүүшээр квартал бүри, һүүлдэнь һара бүхэндэ горьтойгоор авансаар үгэжэ эхилээ һэн. Теэд ажалта үдэрэй мүнгэн түлөөһэн хэды ехэ байбашье, һара бүри үгтэдэг, сэхэ мүнгэн түлөөһэн, — салинда хүрэхэгүй ха юм. Юуб гэхэдэ, ажалта үдэрөөр хүдэлхэдөө колхознигууд ямаршье ажал хээ һаа, һарадаа, хахад жэл соо хэды шэнээн олзо олоһоноо жэлэй дүүрээгүйдэ мэдэхэ аргагүй байдаг гээшэ. Энээн дээрэһээ болоходоо, ажалта үдэр хүн бүхэнэй эдэбхи үүсхэлые улам дээшэлүүлжэ, үдэр бүри бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхыень үшөөл хүсэд зоригжуулжа шадахагүй болоно бшуу. Тиимэһээ мүнөө ажалта үдэртэ мүнгэнэй ехээр хубаагдадаг, тэрэнэй ехэнхинь уридшалан авансаар үгтэдэг болоод байхада, бригада, фермэ, отарануудта үдэр, һара бүри ажалта үдэр тоолоһоной үлүү ха юм.

Эдэ бүгэдые хараада абажа, өөһэдынгөө арга боломжонуудые һайса тооложо үзөөд, тус артелиинхид байгша оной июниин 1-һээ гэшүүдэй хэһэн ажалай түлөөһые һара бүри сэхэ мүнгөөр үгэдэг болохо гэжэ шиидээ. Ажалай түлөөһэнэй шэнэ гуримда орохынгоо урда, эндэхид бүхы ажал хүдэлмэреэ орёо оньһон, хүндэ хүнгэнэйнь зэргээр сэгнэжэ, 6 ондоо разряд болгон хубаагаад, хүнэй хэхэ хүдэлмэриин үдэр бүриин нормо (даабари) тогтоогоо.

Колхозойхид сэхэ мүнгэн түлөөһэндэ ороһонһоо хойшо оройдоол гурбадахи һараяа хүдэлжэ байбашье, яһала һайн үрэ дүн харуулба. Тээсгэн июлиин 16—18-да үнгэрһэн һарын ажалай дүн гаргагдажа, гэшүүдынь түрүүшын салин абаа. Бүхыдөө эндэ 300 гара мянган түхэригэй салин хубаагдаа.

Сэхэ мүнгэн түлөөһэнэй гуримда ороһонһоо хойшо колхознигуудай ажалай эдэбхи хэшээл, хүдэлмэриинь бүтээсэшье эрид дээшэлээ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэй июнь һарынхида орходоо энэ оной июнь соо нийтын ажалда 51 хүн олоор хабаадаа. Хүн бүхэн хэһэн ажалдаа эзэн ёһоор хандажа, шадаал һаа хүсэ, зөөри багаар гаргажа даабаряа бүтээхые оролдодог болонхой. Урдань 2—3 хүнэй хэжэ байһан ажалые мүнөө ганса хүн даажа абаад, һайнаар бүтээхые, мүн гол хүдэлмэриингөө хажуугаар, сүлөөтэй сагтаа элдэб юумэ хэхые оролдоно.

Энэ талаар колхозой һубай мал адуулагша Степан Рябов үхэрнүүдээ харууһалха, адуулхынгаа забһарта, сүлөө сагаа зүбөөр хэрэглэн, 300 гаран һургааг өөрөө отолжо, таллуулаад, малдаа хуһамаг хорёо барижа түхеэрээ. Колхозойнгоо хонидой нооһо хайшалалсаа. Тиигэжэ энэ малшан колхоздоо ехэхэн туһа хээ, өөртөөшье һайн олзо олоо. Нүхэр Рябов июнь һарада гол түлөөһэнһөө гадна, гансахан нэмэлтэ түлөөһэ 287 түхэриг абаа гэхэ гү, али бүхыдөө 1023 түхэриг салин хүлһэ абаһан байха юм. Тэрэшэлэн өөһэдынгөө һайн дураар, ажалайнгаа хажуу тээ элдэб хүдэлмэри хэжэ, шубуушад Цырен Домеева, Ханда Ульзутуева, гахайшад Владимир Шульгин, Ким Будаев, хонишод А. А. Шангин, Д-Б. Доржиев гэгшэд гол түлөөһэнһөө гадна, нэмэлтэ түлбэри горьтой абанхай. Эдэнэр урдань тусхай хүнүүдые табижа хүүлдэг фермэ, отара шадархи гар үзүүрэй хүдэлмэриие өөһэдөө бүтээжэрхидэг болонхой. Эдэнэй жэшээгээр бусад хонишод, һаалишад, тугалшад, мал адуулагшад эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, колхоздоо али болохоор туһална.

Хэнэйшье мэдэһээр ажал хүдэлмэридөө бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, һайн шанартай продукци элбэгээр үйлэдбэрилһэн хүн лэ салин хүлһэ ехээр абаха ушартай бшуу. Тиимэһээ хүн бүхэн ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлхын түлөө оролдоно ха юм.

Энэ жэлэй түрүүшын хахадта колхозой хонишод нооһо ехээр абахын түлөө тэмсэжэ, һайн үрэ дүн туйлаа. Мүн тэдэнэй ажалайнь түлөөһэншье һайн. Эндэхи түрүү хонишон Цыренжап Санжиевай даадаг отарынхид 2760 килограмм нарин, нарибтар нооһо хайшалжа гүрэндөө худалдаад, ажалай түлөөһэ хамта 9694 түхэриг сэбэр мүнгэ абаа. Тиихэдэ энэ отарынхид нёдондо июнь һарада нооһо тушаагаад, оройдоол 226 түхэриг абаһан байна. Артелиин үнинэй хонишон Дарма-Базар Доржиев нооһо ехээр тушаагаад, хэдэн хүнэй хэхэ хүдэлмэриие гансаараа бүтээжэ, энэ оной июнь һарада нёдондонойхидо орходоо 2139 түхэригөөр ехэ түлөөһэ абаа. Мүн дунда зэргээр 1500—2000 түхэриг хүрэтэр салин абаһан хонишод эндэ олон. Нооһо хайшалаагүй, бэшэ сагтаа хонишод һара бүри дунда зэргээр 400—600 түхэриг хүрэтэр түлөөһэ абаха юм.

Теэд тус колхоздо хонишодто гол түлөөһэнһөөнь газаа тээ хайшалһан нооһонойнь килограмм бүхэндэ нэмэлтэ түлөөһэн дан ехээр түлэгдэнэ гэжэ һанахаар. Артелиин ажахыда хонипой нооһон олзо доход ехээр оруулна гээд лэ, тэрээндэ түлөөһэ хэмһээ хэтэрхэй ехээр үгэжэ байха болоо һаа, абтаһан нооһоной өөрынь үнэ сэн дан ехэ болошохо бшуу. Энээниие үшөө һайса бодожо үзэхэ ха.

Колхозой бригада, фермэнүүдэй бусадшье хүдэлмэри хэһэн хүнүүдэй ажалай түлөөһэн яһала һайн. Жэшээнь, һаалишад үдэр, һара бүриингөө даабарине дүүргээд байхадаа һарадаа 450—600 түхэриг хүрэтэр салин абана. Тиихэдэ тугалшад бэлшээн таргалуулха мал адуулагшад малайнгаа шэгнүүрые һайса нэмээхэдээ, һара бүри дунда зэргээр 600—800—1000 түхэриг хүрэтэр салинтай байха ушартай. Шубуушадта һарын 550—650, механизаторнуудта—1000-һаа 1500 хүрэтэр, огородшодто 400—550, баригашад, дархашуулда 600—1200 түхэриг хүрэтэр ажалай түлөөһэн үгэхөөр тогтоогдонхой.

Мүнөө үнгэрһэн һарын дүнгөөр Улан-Удын дунда интернат һургуули дүүргээд, һайн дураараа хүдэлхөөр ерэһэн комсомол залуушуул ехэ олзотой ажаллаһан байба. Колхозой үүлтэртэ фермын һаалишан басагад: Вера Таханова июнь һарада 950 түхэриг, Мария Аюшеева 914, Галина Захарова 648 түхэриг салин абаһан байна.

Энээнэй ашаар гэшүүдэйнь ажаһуудал үдэрһөө үдэртэ гэхээр һайжаржа, баян бардам боложо байна. Гансахан июнь һарын салингаа һүүлээр артелиин гурбан комплексно бригадануудай 30 гаран хүн хамта 84 мянга 520 түхэриг мүнгэ нөөсэлгын кассада хадагалуулаа.

Ажалай түлөөһэнэй шэнэ гурим алишье талаараа ашагтай туһатай, колхозуудай ажахын бүхы һалбаринуудые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ нилээд һайн арга нүхэсэл байһаниинь элитэ.

Ф. УШНАЕВ.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХУУДАҺАНУУДҺАА

МАЛШАДАЙ ҮДЭР ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

«Искра» колхозой Мунхан гэжэ газарта Малшадай үдэр үнгэргэгдэбэ. Һү һаалиин 7 һарын дүнгүүд тухайда зоотехник нүхэр Сиринов элидхэл хээ. Һүүлэрнь һаалиин 1-хи, 2-хи фермэнүүдэй һаалишад үгэ хэлэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абаба. Түрүү һаалишад М. Бурдуковская, Г. Варфоломеева гэгшэд июнь һарада үнеэн бүриһөө дундажаар 230—230 литр һү һаагаа гэжэ мэдүүлээ.

Июль һарада даажа байһан ээлжээ гүрбэ мянга гаран литр һүү һааһан эдэ хоёрто дамжуулгын Улаан вымпел барюулагдаа.

Удааһь Хонхолойдохи Культурын байшангай уран һайханай коллективэйхид бүлэг һаалишадтай хамта һайн концерт табижа, халшадые ехэтэ һонирхуулаа.

Мухаршэбэрэй аймагай «Вперед» газетэһээ.

ПОЕЗДЫЕ АЮУЛҺАА АБАРБА

Июлиин 11-дэ Шулуута, Ганзурин гэжэ станцинууд шадар ехэ хүсэтэй бороо ороод, түмэр харгы дээр угаа ехэ уһа урадхуулаа. Тиигэжэ замай 42-дохи километртэ аюул тохёолдуулһан байна. Тэндэ дүтэ байдаг «8-е Марта» колхозой малшан нүхэр Сучков Л. Н. тэрэниие обёороод, саг дары түмэр замай хүүргын харуулшанда дуулгаа. Тэрэнь удангүй Ганзурино станциин дежурнада дуулгажа, 83 пассажирска поезд аюулһаа абаргадаба.

Пассажирска поездые аюулһаа абарха хэрэгтэ һанаамгай, һүбэлгэн ябадал гаргаһанайнь түлөө нүхэр Сучковто Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделениин начальник баясхалан хүргэжэ, 400 түхэриг мүнгэн шан барюулба.

«Красная Иволга» газетэһээ.

ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ БЭЛЭН

Эгэтын эхин һургуулиин (даагшань нүхэр Ширабон Д. О.) хүдэлмэрилэгшэд һуралсалай шэнэ жэлдэ эмхитэйгээр бэлдэжэ байна. Шэнээ һургуулиин байшан сүм баригдажа сагаадагдаа, шэрдэгдээ. Үбэлдөө хүсэд хүрэхэ түлишэ бэлэн болгогдоо.

Тэрэшэлэн һургуулиин парта болон бусад хэрэгсэлэй зүйлнүүд заһагдаба. Һургуулиин хүлихэ модон бэлдэгдэнхэй.

Тус һургуулиин һурагшад зуныхаа гүүдэхи «Дружба» колхоздо туһалжа, 400 толгой тахяа тэжээжэ юм. Һалар тэдэниие колхоздоо тушаахань.

Яруунын «Сталинец» газетэһээ.

ЭДЭБХИТЕЙ ҺУРАГШАД

Хориин дунда һургуулиин һурагшад «Авангард» колхоздо туһаламжа үзүүлнэ. Артелиин гурбадахи комплексно бригадада 16 һурагшадһаа бүридэһэн үйлэдбэриин (гурбадахи) бригадынхид багша Нина Николаевна Виноградовагай хүтэлбэри доро ажаллажа байнхай.

Һурагшадай бригада 200 тонно огородой эдеэ хадагалха һарабша гурбан үдэрэй туршада заһабарилжа еһэ дүүргээ. Мүн тэдэнэй бригада силосэй нүхэ сэбэрлэһэн, мүн үбһэ хуряалга ба силос даралгада хабаадаһан байна.

«Красная Заря» газетэһээ

ҮБҺЭШЭДТЭ КИНО ХАРУУЛАГДАНА

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой олонхи гэшүүд адууһа малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ хабаадажа, Сэлэнгын эрьеэр үбһэ сабшажа байнхай. Тэдэнэй культурна ба ажаһуудалай эрилтэнүүдые хүсэд хангахын тула колхозой правлени, партийна эхин организаци ехэ оролдолго гаргана. Нүүдэл кино эмхидхэд, үдэшэ бүхэндэ үбһэшэдтөө кино харуулжа, культурнаар амаруулна.

Тарбагатайн «Победа» газетэһээ

ОЛОНИИТЫН ТУҺАЛАМЖА

Тэжээл бэлэдхэлгэдэ аймагай эдэбхитэд ехэ туһа хүргэнэ. Үбһэ хуряалгын эхилһэнһээ хойшо аймагай центрын хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай хэдэн воскресник үнгэргэгдөө.

Һаяхан «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта үнгэргэгдэһэн воскресниктэ 50 гаран хүн хабаадаһан байна.

Хойто-Байгалай аймагай «Красный Байкалец» газетэһээ.

КОЛХОЗНИГУУДТА ПЕНСИ ҮГТЭХЭ БОЛОБО

Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин правлени наһажаал болоһон колхознигуудта пенси үгэхөөр тогтоогоо. Пенсинь колхозой үйлэдбэридэ хүдэлһэн болзорһоо дулдыдана. 5-һаа 10 жэл хүрэтэр хүдэлһэн хүнэй һарынь олзын 15 процент, 10-һаа 25 жэл — 25 процент, 25-һаа дээшэ жэл хүдэлһэн байгаа һаань — 35 процент түлэгдэхэ юм.

Наһажаал болоһон малшад энэ оной июнь һарада түрүүшынгээ пенси абаа. Хонишод Бата Цынгунов, Дари Цынгунова, Даридулма Лодоёва, мал адуулагшад Цырендоржи Самбуев, Дымбрыл Лопилов гэгшэд 295-һаа 910 түхэриг хүрэтэр абаа. Нэгэ һара соо наһажаал колхознигуудта хамта дээрээ 7502 түхэриг түлэгдөө.

«Красная Сэлэнгэ» газетэһээ.

Дальбараа һайнаар дэгжээнэ

Байгша ондо гүрэндөө шубуунай мяха, үндэгэ элбэг ехээр тушааха, худалдахын тула Борьёогой сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхид (Зэдэ) хабаршагтаа Ториин инкубаторна станциһаа 2 мянга гаран тахяагай дальбараа, мүн 300 һайса гаран нугаһанай, 200 шахуу галуунай дальбараа худалдажа абаа һэн.

Тэдэнээ гарза хоролтогүйгөөр, һайнаар дэгжээхын тула тусхай фермэ эмхидхээд, тэндэнь һайн байра түхеэржэ, тэрэниие даагшаар эдэбхитэй колхозник Макар Палютовые томилһон юм. Мүн эндэ шубуушадаар залуу басаган Лидия Палютова, Татьяна Сычева гэгшэд ажаллана.

Эндэхид дальбараануудаа асарһан үдэрһөө хойшо таарамжатай зохид байрада байлгажа, тэдэндээ загаһанай тоһо, һү, ээдэмэг, болгоһон үндэгэ бутаруулжа, таряа талханай зүйл үйрүүлжэ эдюулнэ. Тээ ехэхэнүүд болоходонь дальбараануудаа газаа наранда гаргажа ябуулна, элдэб ургамал ногоо хэршэжэ үгэдэг болонхой. Мүнөө дальбараануудынь гарза хоролтогүйгөөр дэгжэжэ, яһала томонууд боложо байна.

Колхозойхид ойрын жэлнүүдтэ шубуудайнгаа тоо толгой улам олошоруулжа, долоон жэлэй эсэстэ тэдэнээ 15 мянганда хүргэхэ зорилготой.

Д. Цыремпилов.

Авиациин үдэртэ зорюулан

Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэмэй Бурядай отделени авиациин үдэртэ зорюулан, Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудта, организацинуудта, лекцинүүдые уншуулна. Жэшээнь, паровозо-вагонно заводой цехүүдтэ августын 13-да лекторнууд Долгих, Поплевин, Богословский, Лисник гэгшэд советскэ авиациин үдэртэ зорюулан лекцинүүдые уншаба.

Мүн бэшэшье предприятинуудта авиациин үдэртэ зорюулан лекцинүүд уншагдана. Культурын Октябрьска байшанда, модо худалдадаг складта, мүн бэшэ бэшэ газарта лекци уншагдана.

А. Далбаева.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат, Ленинградай Кировэй нэрэмжэтэ заводой фрезеровщик И. Д. Леонов долоон жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оролсожо, өөрынгөө түсэб гурбан жэл хахадта дүүргэхэ уялга абаһан байна. Мүнөө энэ нүхэр үдэр бүри 3—4 нормо дүүргэнэ. Нүхэр Леонов олон шэнэ янзын фрезүүдые бүтээжэ, тэрэнь оронной олохон предприятинууд дээрэ хэрэглэгдэнэ.

Зураг дээрэ: фрезеровщик И. Д. Леонов ажаллажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Магтаалтай болоһон директор

— Багшын ажалда бүхы наһаяа зорюулхаһаа һайн һайхан хүндэтэй ондоо ямар ажал байхаб. Би анхан хорёод шахуу наһатайдаа багшалжа эхилээ һэм. Түрүүшынхээ хэшээл хэхэеэ класста ороходом, ехэл гайхангяар, адаглаһан янзатайгаар намайе үхибүүдэй угтахадань, бишье баһал түдэгэсээ һэм,— гэжэ Урогой дунда һургуулиин директор Иннокентий Матвеевич Васильев хөөрэдэг.

Тэрэ сагһаа хойшо аяар 25 жэл үнгэрөө. Энэ үе соо ямар ехэ хубилалта болооб, хэды олон илалта Эхэ оромнай туйлааб!

Иннокентий Матвеевич хорин табан жэлэй туршада ажабайдалай ехэхэн зам гаталжа, эхин классай багшаһаа дунда һургуулиин директор болотороо ургаа.

Юһэн жэлэй саана дунда һургуулиин директорээр дэбжүүлэгдээ һэн.

— Түрүүшээр хүндэл байгаа һэн даа. Һурагшадай тоо жэлһээ жэлдэ олон боложо, хуушан модон гэртээ багтахаяа болёо һэмди. Хоёр халаанда һургаха саг гарагша бэлэй. Яажашье һаань, һургуулиин шэнэ байшан бариха хэрэгтэй болоо һэн,—гэжэ нүхэр Васильев хөөрэнэ.

Тус асуудалаар нютагай зондо хандахадань, залуу директорэй үүсхэлые барандаа халуунаар дэмжэжэ, колхознигууд, багшанар болон һурагшад барилгын модо бэлэдхээд, багахан болзор соо һургуулиин шэнэ байшан бүтээгдээ һэн.

Иннокентий Матвеевич жэмэстэ модо тариха ехэ дуратай. РСФСР-эй габьяата багша Тимофей Михайлович Малигай Зүүн Сибириин шэмэрүүн хүйтэн байгаалида түрүүшынхээ таарууулжа ургуулһан эшэнүүдые абажа, һургуулиингаа дэргэдэхи хоёр гектар талмайда тариһан юм. Мүнөө тэрэ сэсэрлигһээ «ягаан аннс», «ветлужанка», «китайска бельфлер» гэхэ мэтэ фруктын ургаса хуряажа, жэлдээ 40—45 мянган түхэригэй олзо доход оруулаад, һургуулиингаа доторой хэрэгсэлдэ гаргашалдаг. Мүн жэмэс тарихаһаа гадна, зүгын 20 бүлэ тэжээнэ. 1946 онһоо 1958 он хүрэтэр дүтэ шадарайнгаа колхоз, организаци, һургуули болон хүнүүдтэ зүгын 400 гэр, 40 мянган түхэригтэ элдэб жэмэсэй һөөгүүдые худалдаа.

Урогой һургуулиин эдир садоводуудай энэ үүсхэл республикаһаа гадуур суурхадаг болонхой. Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкын павильондо һургуулиин экспонадууд харуулагдажа, үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө. Зүүн Сибирьтэ жэмэс нютагжуулан ургуулха талаар ехэхэн амжалта туйлаһанайнгаа түлөө выставкын хоёрдохи шатын дипломоор, автомашинаар шагнагдаһан байха. Тус һургуулиин 37 һурагшад Москва экскурсаар ошожо, выставкэ хараа. Иннокентий Матвеевич выставкын медаляар, һургуулинь Бурядай АССР-эй Гэгээрэлэй министерствын хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. 9-дэхи классай һурагша Нина Филиппова выставкэдэ хабаадаха эрхэтэй боложо. Москва оронхой.

Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой сабшалан, тарялангай үргэн тала дайда нэмжын долгилжо байхань холоһоо харагдадаг. «Гигант» колхоз гурбан ехэ һууринһаа: Телятниково, Ехэ, Бага Уро нютагуудһаа бүридэдэг. Колхознигуудынь шэнэ баригдаһан клубтаа ажалай һүүлээр сугларжа, лекци, элидхэл шагнадаг, кино, концерт хаража сагаа һайнаар үнгэргэдэг болонхой. Эндэшье Иннокентий Матвеевич горьтой үүргэ дүүргэдэг. Концертын эхилхэһээ урид уласхооронын байдалаар гү, али ондоо һонин темээр хөөрэлдөөнүүдые хэдэг. Арадай гэгээрэлэй хэрэгые улам һайжаруулха, һурагшадые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор, ажалда дүршэлтэйгөөр һургаха тухай Парти, Правительствын тогтоолой гарахада, нүхэр Васильев тус асуудалаар һонирхолтой лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө һэн. Иннокентий Матвеевичын лекцидээ һайнаар бэлдэдэг, ойлгосотойгоор, бодото байдалһаа жэшээ харуулжа байгаад, ехэ һонирхолтойгоор уншадаг хадань, колхознигууд олоороо ерэжэ шагнадаг.

Тиимэ нэгэ хөөрэлдөөнэй һүүлээр 50 һурагшадһаа бүридэһэн үйлэдбэриин бригада эмхидхэгдэжэ, колхознигуудай зүгһөө ехээр һайшаагдаа бэлэй. Һургуулиин үүсхэлые «Гигант» колхозой правлени, партийна организаци хүндэтэйгөөр угтаад, һурагшадай ажалда дүршэхынь тула 40 гектар газар таһалжа үгэһэн юм. Тэндээ кукуруза, хартаабха тарижа, агротехникын заабаряар ургасынь харууһалан, ажалай дүй дүршэлтэй болоно. Һурагшадынь мүнөө «Гигант» колхоздо шубуунай 2 мянган дальбараа тэжээжэ байнхай.

Иигэжэ Урогой һургуули Парти, Правительствын шиидхэбэриие бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байна.

Иннокентий Матвеевич һуралсалай хүдэлмэридэ гол анхаралаа табидаг. Багшанарые ажалдань зүбөөр хабаадуулха гээшэ ажалай хахад хэрэг мүн гэжэ Иннокентий Матвеевич тоолодог. Тиимэһээ багшанарай ажалые ходо шалгажа, туһалжа, заабари үгэжэ байдаг.

Багшанарай методическа нэгэдэл, секци, үйлэдбэриин суглаан, педагогикын совет хаһа саг соогоо зарлагдажа, шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэ. Энэнь залуу багшанарта ехэ туһа хүргэхэһөө гадна, дүршэл ехэтэй багшанарай ажалтай танилсуулдаг. Иннокентий Матвеевич багшанартай тус тустайнь хөөрэлдэхэ, алдууень шүүмжэлхэ, заабари үгэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг.

Һургуулидахи һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулагдана. Һуралсалай мастерскойдо элдэб маркын станокууд бии. Һурагшад мастерскойдоо хүдэлжэ ажалай онол дүршэл олохоһоо гадна, түрэл колхозойнгоо фермэ, отарануудта, үбһэ, таряа хуряалгада хабаададаг.

Һайнаар табигдаһан һуралсал-хүмүүжүүлгынь хүдэлмэриһөө һайн үрэ дүн гарадагынь элитэ. 2 жэлэй урда тээ һурагшадайнь 70—75 процент помоо һайнаар үзэдэг байгаа һаа, мүнөө 80 процентдэ хүрэтэр ургаа.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд ажал хэрэгэй амжалта, ажахын түсэб тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэдэг. Һуралсалайнгаа жэлэй дүүрэхэеэ байхада тус һургуулиин һурагшад колхозой түрүүшүүлтэй уулзаһан байна. Тиихэдэ «Гигант» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Зверьев болон түрүү колхознигууд арбадахиие дүүргэһэн һурагшадта өөһэдынгөө ажал хүдэлмэри, долоон жэлэй түсэб тухай хөөрөөд, эндээ үлэжэ хүдэлхыень уряалаа һэн. Шалгалтын дүүрэмсээр арбадахиие дүүргэһэн 38 һурагшад түрэл колхоздоо хүдэлхэеэ үлээ һэн.

Мүнөө Иннокентий Матвеевич дүшэ гаран наһатай болобошье, бүри залуугаар харагдадаг. Хорин табан жэлдэ багшалха зуураа, олохон һурагшадые хүмүүжүүлээ. Олон һурагшадынь мүнөө дээдэ, дунда һургуулитай болоод, оронойнгоо хото, тосхонуудаар ажаллажа байдаг. Врачнууд Анна Петровна Колмакова, Светлана Михайловна Зубкова гэгшэд Эрхүүгэй медицинскэ институт дүүргээд, хүдэлжэ байна. Нелля Израйловна Сосновская, Лидия Ивановна Зверькова болон бусад багшын мэргэжэлтэй болонхой.

Россин гүрэнтэй Бурят оронoй һайн дурааран нэгэдэһээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Иннокентий Матвеевич Васильевтэ «Бурядай АССР-эй габьяата багшын» хүндэтэ нэрэ зэргэ олгоо.

Г. Адамовский.

Улаан тугаа дахинаа үлээбэ

Совхоз, колхозуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр А. Маторин) түрүү һуури эзэлжэ, партиин айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугые дахинаа үлээбэ. Энэ колхоздо июль һарада үнеэн бүриһөө 245 килограмм һүн һаатдаа. Колхозой һаалишадай һааһан һүн үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 39,8 процентээр ехэ болоһон байна.

Эндэхи түрүү һаалишад Н. Цыбикова, А. Содномова, Д. Дондокова гэгшэд 7 һара соо үнеэн бүриһөө мянга гаран литр һү һаагаад байна.

Г. Ямпилов.

ЮРЫН НЭГЭ ЭХЭНЭР

Норжима Пурбуеватай уулзаад хаалхада, юрын хүнүүдһээ юугээшье илгардаггүй, юрэдөөл адагта хараад байхада, олон үгэгүй ажалша бэрхэ хүн гэжэ абаһаар байлхаар.

Нүхэр Пурбуева 40 гаран наһаяа хахадһаань ехые түрэл «Коммунизм» колхозойнгоо мал ажал дээрэ эсэсэ сусаһагүйгөөр хүдэлһэн байха. Мүн арба һайса гаран жэлдэ һаалиин фермэдэ ажаллажа байна. Мүнөө парти, правительствын сэсэн мэргэн политикын бэелүүлэгдэһэнэй ашаар хүдөө ажахыда ямар ехэ хубилалта болоо гээшэб! Энэнь хэндэшье эли ха даа. Артелиин адууһа малай ашаг шэмэ мүнөө һараһаа һарада, үдэрһөө үдэртэ улам дээшэлжэ байна бшуу. Энээндэ һаалишан Норжимын үнэн сэхэ, оролдосото ажалай ашаа үрэ байлсаша ха юм.

Һаалишан болоһон түрүүшын үдэрһөө хойшо ажалдаа бүхы мэргэжэл шадабари, хүсэл оролдолгоёо зорюулан хүдэлжэ, жэлһээ жэлдэ шэнэ шэнэ амжалта туйлаад, гансашье артель, аймаг соогоо суурхаа бэшэ, мүн бүхы республика дотороо мэдээжэ болоо гээшэ. Тэрэшэлэн энэ үе соо колхозойнь гол баялиг— малай ажал эрид хүгжөөгдэжэ, тэрээнэй ашаг шэмэ абалга нилээд дээшэлээ. Хэрбээ 6—7 жэлэй саада тээ тус колхоз үнеэн бүриһөө жэлдээ дунда зэргээр оройдоол 300—350 литр һү һаадаг байбал, харин мүнөө тэдэнһээ 1600—1700 литр һү һаадаг болонхой.

Һүүлэй үедэ колхозой малай фермэ, гүүртэнүүдтэ малшадай өөһэдынь һууха һаруул сэбэр гэр байрануд, малай һайн типовой шэнэ байрануд олоор баригдаа.

4—5 жэлэй саада тээ Кокорино гэжэ газарта түрүү һаалиин шэнэ фермэ түхэрэгдэжэ, эндэ ахалагша һаалишанаар Норжима Пурбуева эльгээгдээ һэн.

—Түрүүшээр бэрхэтэйшэг байгша һэн даа. Харин мүнөө ажаллахада урматай, хэһэн юумэмнайшье урагшатай ябадаг болонхой. Нээрээшье, «ажал хэжэ жаргахашье», «эрхые һураһхаар, бэрхые һура» гэжэ эхэ, эсэгымнай хэлэдэг ехэл зүб байгаа агша. Мүнөө сагта гансал ажал хэһэн хүн жаргалтай, сэдьхэл, һанаа дүүрэн ябаха байна гээшэ. Би нэгэшье үдэр ажал хэнгүй һуужа шадахагүй хэбэртэйгшэб, — гэжэ Норжима Пурбуева хөөрэдэг.

Тиимэһээл нютагайхиниинь: Норжимамнай ямаршье ажалда арсаа гэжэ байгаагүй, шадахагүй юумэнь байхагүй гэлсэдэг.

Энэ нүхэрнай мүнөө аймагайнгаа колхозуудай һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хоёрдохи жэлээ түрүү һууряа алдаагүй ябана. Нүхэр Пурбуева үнгэрэгшэ жэлдэ 10 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө тугал абажа, түлжүүлээд үнеэн бүриһөө 3000 шахуу литр һү һааһан байна. Тиихэдэ мүнөө жэлдэ эдэ 10 үнеэдһээ 10 тугал абанхай. Түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлые ажалай эрхим амжалтаар үнгэргэхые эрмэлзэн хүсэжэ, үнеэн бүриһөө 3500 литрһээ доошо бэшэ һү һааха гэһэн социалистическэ уялга абаад, энэ оной үнгэрһэн 7 һарын туршада үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1850-яад литр һү һаагаа.

Энэ фермын 8 һаалишад өөһэд хоорондоо мүрысэн ажалладаг юм. Мүрысөөнэйнь дүн зунай үедэ арба —арбан хоног бүри согсологдожо, үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, ажал хүдэлмэридэ тойбо-һаад болохо ямар дутагдалнуудай байһаниие элирүүлжэ, саашадаа хайшан гэбэл, үшөөл һайнаар хүдэлхэ тухайгаа хөөрэлдэдэг заншалтай.

Мүнөө нниитын адууһа малда үбһэ, тэжээл бэлэдхэлгын тон халуун хүдэлмэриин түлэг дундаа ябажа байхада, энэ фермын һаалишад бүгэдөөрөө ажалайнгаа забһарта үбһэ хуряалга, силос даралгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эндэхид заабол үнеэн бүридэ 10 тонноһоо дээшэ силос дараха гэһэн эрид зорилго табинхай.

— Бэшэ һаалишадта орходоо ямар ондоо онол арга хэрэглэжэ, һү ехээр һаана гээшэбта?—гэжэ Норжима Пурбуеваһаа асуухада:

—Тусгаар нюуса, онол арга намда юун байхаб даа. Үнеэдые харууһалха, һайнаар эдеэлүүлхын лэ хүсэн ха юм. Зунай сагта бэлшээриень зоотехническэ заабариин ёһоор, зүбөөр эмхидхэжэ, үдэр һүнигүй адуулаад, һайса уһалаад байгаа һаа, һүн абтангүй яахаб. Манай фермынхид үнеэдээ үдэртөө 3 дахин һаадаг. Тиигээд тэдэнээ сүүдхэ соо ходо хээрэнь байлгажа, һааха, амаруулхын түлөө оролдонобди,—гэжэ дарууханаар хөөрэхэ зуураа, — бидэ һанаһандаа үшөөл хүрэнэгүй гээшэбди. Бултадаа оролдоод байбал, һү бүри ехээр абаха арга бии. Байгша ондо үнеэн бүриһөө 3500 литр һү һааха уялгаяа заатагүй дүүргэхэб,—гээд үгэеэ түгэсхэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус колхозойхид үнеэдээ хээрэнь һаажа байна. Һаанань Н. Пурбуева, саань залуу һаалишан Н. Ешиева.

А. Бадаевай фото

Өөрынгөө даажа байһан ажал хүдэлмэридэ үнэн зүрхэнһөө хандадаг, зорилһондоо заатагүй хүрэдэг зориг хүсэл дүүрэн, даруу түбшэн зантай энэ юрын ажалша эхэнэрэй хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһандань лаб этигэхээр.

— Энэ жэл малдаа нёдондонойхиһоо һурахгүй ехэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготойбди. Үбэлэй сагта һаамхай үнеэдээ уяанда байлгажа, үнеэн бүхэнэй һү шэмын болон бэесынь шэгнүүрэй жэшээгээр тусхай таарамжатай һайн рацион тогтоожо эдеэлүүлдэг ёһо гуримаа үшөө һайжаруулхабди. Тиигээд элдэбын минеральна, илангаяа үнгэрһэн жэлнүүдтэ дуталдадаг шэмэтэ тэжээл һайса бэлэдхэгдэхэ байна. Тингэбэл һү бүри ехээр һаадаг болохомнай лабтай,—гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Мэргэжэл ехэтэй һаалишан Норжима Пурбуева сугтаа ажалладаг залуу һаалишад Мария Гомбоева, Сындэ Галданова, Нима Ешиева гэгшэдтэ саг үргэлжэ туһалалсажа, мал харууһалха өөрынгөө баян дүй дүршэлые хододоо дамжуулан үгэдэг байха юм. Эдэ комсомол һаалишан басагад эгэшэ нүхэрөө хүндэлэн, хэлэһэн үгыень хүндэтэй дээрэ хүлеэжэ, хайшан гэбэл, хамтаараа амжалта туйлахабибди гэжэ оролдожо ажаллана.

Россин гүрэнтэй Бурят оронойнгоо һайн дурааараа нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй гүйсэһэн һайндэртэ зорюулжа абаһан социалистическэ уялгаяа тус фермынхид нэрэтэй солотойгоор дүүргээд, хүдөө ажахын асуудалаар болохо партиин ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумые ажалай эрхим амжалтаар угтахаар зоригжонхой.

Иволга. **Д. ШАГДУРОВ.**

Шэнэ техникэ шадамараар хэрэглэхэнь

Партиин XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Улан-Удын судна бүтээлгын заводой коллектив шэнэ техникэ, түрүү технологи үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхын, ашаглагдажа байгаа хуушан түхеэрэлгэ, механизмуудые шэнэдхэн һайжаруулхын тула ехэ юумэ хэнэ.

Эдэ судношад энэ жэлдэ гол мүрэнэй хэдэн шэнэ судна бүтээхэ зорилготой юм. Ашаа тээхэ водомётно теплоход, 60 тонныин баржа, тамардаг кран гэхэ мэтэнүүд бүтээгдэхэ байна.

1400, 150, 60 тонныин баржанууд Братска ГЭС-эй захилаар баригдажа байнхай.

Заводой цехүүдэй техническэ зүблөөн дээрэ хүдэлмэришэд, технигүүд, инженернүүдэй уралан парижуулгын дурадхалнууд харагдана.

Продукциин шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана. Слесарьнууд П. Г. Шубин, С. А. Исаев, токарь М. Г. Рандин, слесарь-тэмдэглэгшэ М. А. Мордовской гэгшэд өөрын тамгатай болоо.

Бригада, хүдэлмэришэн бүхэнэй хоорондохи мүрысөөнэй дүн цех бүридэ гаргагдажа, эли газарта үлгэгдэдэг.

Заводойхидой дундаһаа 9 бригада коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ. Яким Киргизовэй, Батор Алексеевэй даадаг судна хабсаргалгын бригаданууд, токарь Рандинай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд үдэр бүриингөө даабариие 200 процентһээ үлүүлэн, шанар һайнтайгаар дүүргэнэ. Түрүү хүдэлмэришэд Г. Т. Глушков, С. А. Исаев, Д. И. Хохряков, Ф. И. Чатирев, П. А. Соколов С. Яковлев, М. Лебедев 1959 онойнгоо түсэбые хахад жэл соо дүүргэбэ. Заводой хүдэлмэришэд ажалайнгаа сагые арьбалхын, үдэр бүри 1000 түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээхын тула оролдоно.

Табяад хүн заводой уралан парижуулгын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадажа, энэ жэлэй тэнгэһээ урагша уралан парижуулгын 100 гаран дурадхал оруулаа. Анатолий Васильевич Паршин 4 һарын туршада 6 дурадхал оруулһан байна.

А. Шигаев.

Манай республикын hонин

Ново-Селенгинскдэхи түүхэтэ памятник. Энэ байшан декабрист Николай Александрович Бестужевай проектээр баригдаhан байгаа. Мүнөө энэ гэртэ аймагай пионернууд байрланхай.
Ф. Моренецын фото.

ХЭЛХЕЭ-ХОЛБООШОД ШЭНЭ УЯЛГА АБАБА

Улан-Удэ городой хэлхеэ-холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн hаяхан болоо. Конторые даагшын орлогшо нүхэр С. Новак нэгэдэхи асуудалаар элидхэл хэжэ, городой хэлхеэ-холбооной ажал хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр хэлээ. Мүн энэ конторын начальнигай орлогшо нүхэр Убугунов хоёрдохи асуудалаар элидхэл хэжэ, городой хэлхеэ-холбоошодой июль hарынгаа түсэбые хэр зэргээр дүүргэhэн тухай мэдээсэhэн байна.

Хэлхеэ-холбооной городой таhаг газетэ, журнал тараaха июль hарынгаа түсэбые 105,2 процент дүүргээ гэжэ нүхэр Убугунов элидхэл соогоо тэмдэглээ. Шэлэй заводой киоскдо ажалладаг Н. Зубкова, «Прогрессдэ» ажалладаг Л. Куйдина, Дивизионно станцида ажалладаг Г. Дынжинова гэгшэд hара бүриингөө даалгабарие үлүүлэн дүүргэдэг болонхой.

Зүблөөн дээрэ үгэ хэлэhэн хэлхеэ-холбооной хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэреэ hайжаруулха шухала байhан тухай мэдүүлээд, партиин ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаа.

К. Николаев.

Ажалшадые хэрэгтэй эд бараагаарнь хангана

Аймагай худалдаа наймаашадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ Шулуутын магазинай (Түнхэн) наймаалагша Ц. Ябжанов түрүү hууринуудай нэгые эзэлнэ. Цыренжап Дашиевич ажалшадай эрилтые саг үргэлжэ шэнжэлжэ, тэдэнэрые хэрэгтэй эд бараагаарнь хангахые оролдодог. Энэ түрүү наймаалагша колхозой малшадта hаналаа ехээр табижа, сельпоhоо заабари хүлеэнгүйгөөр малай гүүртэ, фермэнүүдээр ябадаг юм.

Үбhэ хуряалгын эхилhэнhээ хойшо нүхэр Ябжанов нэгэшье үдэр амарангүй үбhэнэй бригадануудта ошодог болоhон байна. Цыренжап Дашиевич үбhэшэдтэ дабhа, зуруул, тамхи гэхэ мэтэ шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые абаашахаhаа гадна, ямар эд бараанай хэрэгтэй болоhые бэшэжэ абаад, хоёрдохёо ерэлгэндээ заатагүй асархые оролдодог. Ажалдаа иигэжэ, үнэн зүрхэнhөө хандадаг нүхэр Ябжанов эд бараа наймаалха hара бүриингөө даалгабарие 110—115 процент дүүргэнэ. Нүүдэл ларек хэрэглэдэг болоhонhоо хойшо 130 процент дүүргэнэ. Цыренжап Дашиевич оролдосотой ажалайнгаа түлөө Түнхэнэй аймпотребсоюзай правлениин зүгhөө хүндэтэ шангуудта нэгэнтэ бэшэ хүртөө.

Д. Колмаков.

Музейдэ шэнэ экспонадууд табигдаба

Россин гүрэнтэй Бурят ороной hайн дураараа нэгэдэhээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан манай Федерациин аха дүү автономно республиканууд, областьнууд болон хизаарнуудhаа республикын нэрэ дээрэ олон бэлэгүүд, амаршалгын бэшэгүүд ерэhэн байна. Эдэ бэлэгүүд хизаар ороноо шэнжэлхэ, Улан-Удын музейдэ табигдаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай герой татар арадай уранзохёолшо Муса Джалилиин бюст, Удмуртын АССР-hээ эльгээгдэhэн «Ижевск» маркын мотоциклын модель, мүн бусад бэлэгүүд музейдэ табигданхай.

Семинар болобо

Колхозуудай шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэнэрэй семинар Улан-Удэ городто эмхидхэгдээ. Республикын хүдөө ажахын министерствын эмхидхэhэн энэ семинарта хабаадагшад олон тоото лекцинүүдые шагнаhан байна. Колхозой правлениин ажалые шалгаха гол зорилго дурсагдаhан лекцинүүдтэ тодорхойлогдоо. Семинарай түрүүшын ээлжээндэ 36 хүн hуралсаа.

Шэнэ электростанци

Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой Енхор нютагтахи гурбадахи комплексно бригадада электростанци шэнээр баригдажа эхилбэ. Станциин ашаглалгада ороходонь мал, таряан ажалай хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньhожоруулагдаха юм.

Уран дархашуулай бригадын гэшүүд энэ барилгаяа Агууехэ Октябриин hайндэртэ бэлэг болгохо хүсэлэнтэйгөөр эдэ үдэрнүүдтэ эршэмтэй шангаар ажаллажа байнхай.

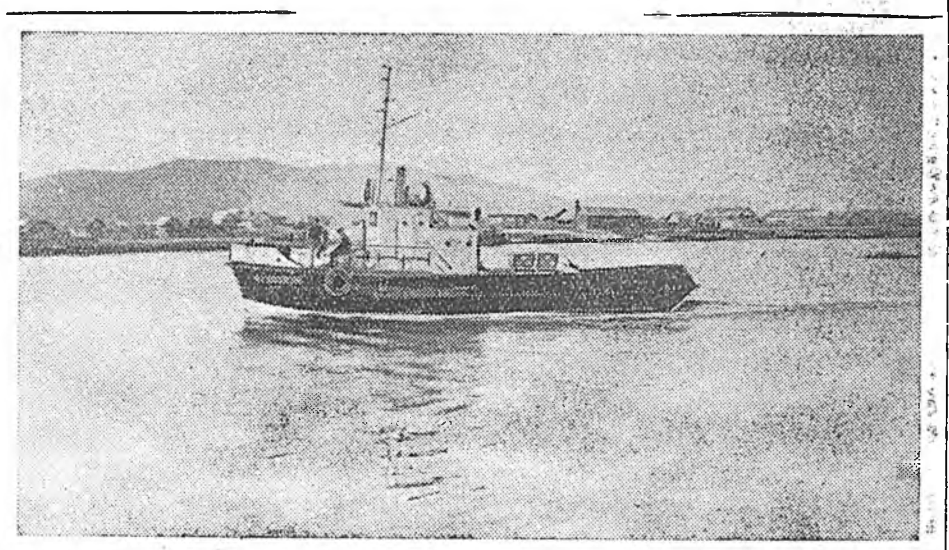
С. Шарапов.

Кульскын санаторидо

Хориин аймагай Кульска санаторидо уушханай ханяадатай хүнүүд олоороо аргалуулжа, бэеэ hайжаруулна. Тэдэнэрэй тоодо бишье аргалуулнаб. Үбшэнтэн таатай зохидоор амарха, эмнүүлхэ бүхы аргатай. Эдеэ хоолыншье hайн. Эндэ ерэhэн колхознигууд, алба хаагшад hайнаар аргалуулhанайнгаа ашаар хүсэд эдэгэжэ, ажалдаа гарана. Врач А. Межинцевэй ерэhэнhээ хойшо эндэхи медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй журамынь бүри hайжараа.

Һүүлэй үедэ эндэ дүшөөд хүн амаржа байна.

Ц. Цыремпилов,
пенсионер.

БАРГАЖАН-ГОЛ ДЭЭРЭ. А. Бадаевай фотоэтюд.

Хилын саанаhаа

Чехословакиин Республикаhаа ООН-эй дэргэдэ байдаг түлөөлэгшэ ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельддэ бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 15. (ТАСС). Чехословакиин Республикаhаа ООН-эй дэргэдэ байдаг түлөөлэгшэ Карел Курка ООН-эй генеральна секретарь Даг Хаммаршельддэ бэшэг эльгээгээ.

Бэшэгтэй хабсаргагдаhан меморандум соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. ООН-эй Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшые hунгалгын үедэ нютаг нютагhаа түлөөлэгшэдые тэнсүүгээр hунгаха үнэн зүб ёhо гурим шууд сахигданагүй. Генеральна Ассамблейн 1-дэхи сессиhээ 13-дахи сесси хүрэтэр Баруун Европын, Британиин нацануудай нэгэдэлэй, Азиин, Африкын, Латиин Америкын бүхы географическа районуудай түлөөлэгшэд ассамблейн түрүүлэгшэнээр hунгагдадаг байгаа. Зүгөөр Зүүн Европын түлөөлэгшэ энэ тушаалда hунгагдаагүй байгаа юм.

Энэ дутууе зайсуулхын, ООН-эй гэшүүн оронуудай хоорондохи харилсаа саашадань хүгжөөхын тулада «Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшые hунгахада элдэб орон нютагуудай түлөөлэгшэдые тэнсүүгээр тааруулжа hунгаха гол ёhо шууд сахиха тухай асуудал» ООН-эй Генеральна Ассамблейн 14-дэхи сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые Чехословакиин правительство дурадхана.

Индиин Национальна hайндэр

ДЕЙЛИ, августын 15. (ТАСС). Бэеэ даанхай байдалтай болоhонойнгоо ой Инди мүнөөдэр hайндэрлөө. Индиин ниислэл хотын хэрэм— Улаан фортдо Индиин гүрэнэй туг үргэлгын заншалта ёhолол үглөөгүүр болоо. Гимнын аялган доро премьер-министр Неру тугые үргэhэн байна.

Туг үргэhэнэйнгөө hүүлээр Неру суглаарагшадта хандан, тобшо үгэ хэлэhэн байна.

Алжиртахи дайн байлдаан

КАИР, августын 15. (ТАСС). Алжирай Национально-сүлөөрэлгын армиин командованиин коммюнике Каирай радиогоор дамжуулагдаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Августын 4-hөө 8 хүрэтэр Алжирай сүлөөрэлгын армиин частьнууд ороной элдэб нютагуудта суглараад байhан Франциин сэрэгүүдтэ 17 дахин доботолго хээ.

Энэ үе соо Алжирай патриодуудай болон Франциин сэрэгүүдэй хоорондо 20 дахин тулалдаан болоо. Алжирай партизанууд Франциин сэрэгүүд болон полициинхидэй центрнүүдтэ 8 дахин доботолго хээ. Франциин сэрэгүүдhээ 358 хүн алуулаа, 294 хүн шархатаа. Алжирай сэрэгүүд элдэб буу зэбсэг, hомо хэрэгсэл ехээр буляажа абаhан байна.

Корейн сүлөөлэгдэhөөр 14 жэлэй о…

ПХЕНЬЯН, августын 15. (ТАСС). Корейе Совет Армиин сүлөөлhөөр мүнөөдэр 14 жэл гүйсөө. Энэ гайхамшагта үдэрые арадай Корейн ажалшад баяр баясхалантайгаар, совет арадта баясхалангай мэдэрэлтэйгээр hайндэрлэбэ.

Сэрэгэй парадта ябахын тулада Ким Ир Сенэй нэрэмжэтэ центральна талмай дээрэ үглөөгүүр эртэ байхада сэрэгшэд жагсаад байгаа.

Үглөөнэй тэбхэр 8 часта Корейн Ажалай партиин, правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэр Ким Ир Сен түрүүтэйгээр центральна трибуна дээрэ гарана. Тэдэниие суглараагшад ехэ халуунаар угтаа.

Сэрэгэй парадай дүүрэhэнэй hүүлээр, ниислэлэй предприятинуудай, эмхи зургаануудай ажалшад болон hурагшадай колоннонууд талмай дээгүүр ябажа гарана. «Корейн сүлөөлэгдэhөөр 14 жэлэй ой мандаха болтогой!», «Агууехэ совет арадта бүгэдэ арадай баясхалан хүргэнэб-ди», «Корейско-советскэ б… хани барисаан мандаха б… гэhэн юрөөлнүүд табигдаа.

Хоёр часай турша соо т… урдуур Корейн 300 мянга… шад ябажа гараhан байна. Ажалай партиин Централь… тедые—Корейн арадай бүх… тануудые эмхидхэн зори… шые тойроод нягтаар жагса… hанаа, Эхэ оронойнгоо аша… зорюулан ажалайнгаа амжа… дые арьбадхахаар, Урда К… Америкын сэрэгүүдые гар… түлөө, ороноо эбэй ёhoор н… хын, Советскэ Союз түрүүтэ… листическэ лагериин арадуу… дүүгэй хани барисаа, харил… боо бэхижүүлхын түлөө тэ… уласхоорондын эб найрамда… шалан хамгаалхын тула… хүсэ шадалаа зорюулхаар… ги байhана, тэдэнэр харуу…

КНДР-эй бусад городуудта… шадай демонстрацинууд б…

Никсон телевиденеэр үгэ хэлэб…

НЬЮ-ЙОРК, августын 15. (ТАСС). Телевизионно программын ёhoор үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдээ США-гэй вице-президент Никсон иигэжэ мэдүүлээ. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой США-да аяншалхаяа байhан ушар «эб найрамдалай хэрэгтэ туhалха байна».

Советскэ правительствын толгойлогшын болон баруун оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй бэе бэедээ этигэл сэдэг бололго «манай арсалдаануудые хөөрэлдөө хэжэ гуримшуулха hайн арга боломжые хангаха», «буруу ойлголсолгоhoо уламжалан гаража болохо арсалдаа зайсуулха хэрэгтэ» туhалха байна гэжэ Никсон онсолон тэмдэглээ.

«Эб найрамдал аршалан хамгаалха hайн арга боломжо мүнөө яhала бии», хамагай түрүүндэ «дэлхэйн арадууд дайн байлдаае хүсэнэгүй» гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Советскэ Союзай арад мүн лэ… рамдалые хүсэнэ. Энэ хадаа… скэ Союз соогуур аяншалха… бидэниие тон hайнаар угта… шалтагаануудай нэгэн болон… жэ тэрэ хэлээ.

Н. С. Хрущев «угаа ехэ эр… ригтой, hаруул, хурса ухаа… салдаата асуудалнуудые… хэлсэжэ шадаха хүн» гэжэ… үндэр сэгнэлтэ үгэhэн байна… Хрущев «маанадай тэрэни… шөөдэг зүбшөөдэггүйhөө дул… ги бэшэ, дэлхэйн эгээн ша… тай хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн… американецууд ойлгохо ёhото… Никсон хэлэhэн байна.

Гэхэтэй хамта США-гэй… президент үгэ хэлэхэдээ, «С… хүсые» Советскэ Союзда тоо… ябадал гарана гэhэн хэбэр… дурдаhан, өөрынгөө хараа б… США-гэй эридээр хамгаал… hан тухай хэлэhэн байна.

ВФДМ-эй V ассамблей хүдэлмэреэ дүүргэ…

ПРАГА, августын 15. (ТАСС). Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн Федерациин V ассамблейн мүнөөдэрэй заседаниин эхилхэдэ, үгэ хэлэлгэ үргэлжэлүүлэгдэhэн байна. Мадагаскарай, Японой, Камбоджын, Чилиин, Ганын, Тогын, Непалай, Бразилиин, Цейлоной болон бусад оронуудай залуушуулай түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. Бүхы оронуудай залуушуулай hаналаа нэгэдэнги байха шухала тухай, эб найрамдалай болон залуушуулай эрхим hайн ажабайдалай түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаар шиидэнги байhан тухайгаа тэдэнэр хэлээ.

Удааhа Ассамблей ВФДМ-эй ээлжээтэ ассамблейдэ мандадуудые хубаарилха тухай мандатна комиссиин шиидхэбэриие баталаад, ассамблейн документнүүдые зүбшэн хэлсэжэ, баталhан байна. Ассамблейн делегадууд 20 гаран элдэб документнүүдые нэгэн дууга… талан абаа.

Залуушуулай бүхэдэлхэй… фестивалиие 1962 ондо үнг… гэжэ ассамблей тогтоогоо.

ПРАГА, августын 15. (Т… Демократическа залуушуула… хэдэлхэйн Федерациин V… блей мүнөөдэр үдын хойно… мэреэ дүүргээ. Түгэсхэлэй за… дээрэ ВФДМ-эй хүтэлбэрил… ганууд hунгагдаhан байна. В… эй президентээр Пьеро Пь… (Итали) hунгагдаа. Шэнээр h… даhан федерациин вице-през… нүүдэй тоодо советскэ залу… лай түлөөлэгшэ ВЛКСМ-эй… нэгэдэхи секретарь С. П. П… оролсоно. ВФДМ-эй гене… секретаряар Кристиан Эшар (… ци) hунгагдаhан байна.

ВФДМ-эй шэнээр hунга… президент Пьеро Пьералли… гэсхэлэй үгэ хэлэhэнэй hүүлэ… самблей хаагдаа.

Мароккын правительство ООН-до хандаб…

НЬЮ-ЙОРК, августын 15. (ТАСС). Мароккоhоо ООН-эй дэргэдэ байдаг делегациие толгойлогшын уялгые дүүргэгшэ Мохаммед Варзази ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельддэ орожо, тэрээндэ бэшэг дамжуулан үгөө. Сахарада Франциин правительствын атомна бомбо туршаха гэжэ hанаашалжа байhан тухай асуудалые Генеральна Ассамблейн XIV сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые Мароккын правительство гуйhан байна.

Варзази бэшэгтэй хамта меморандум дамжуулан үгэлсөө. Тэрээн соонь Мароккын баримталдаг… бодол найруулагдаhан байна… харада атомна бомбо турша… hэн түсэбhөө Францинн прав… ствын арсахыень Марокко… матическа аргаар хэдэн удаа… гэ хэhэн байгаа. Эдэ hэдэлг… hээнь ямаршье hайн үрэ гар… гэжэ меморандум соо хэлэ… «Хэрбээ атомна туршалга х… байгаа гээшэ hаа, Мароккы… зондо гай түбэг ушаруулха,… дэлхэй дээрэхи эб найрам… аюул тохёолдуулха байна»… меморандум соо заагдана.

Кубада хархис үгэсэлгэ элирүүлэгдээ

НЬЮ-ЙОРК, августын 15. (ТАСС). Кубада революцида харша үгэсөөн элирүүлэгдэбэ. Кубын революционно правительствын хүтэлбэрилэгшэдые, хамагай түрүүндэ премьер-министр Фидель Кастройе алаха, орон доторoo гүрэнэй урбалта хэжэ, томо газар эзэмдэгшэдhээ болон промышленнигуудhаа—урдын засаг баригша Батистын тала баригшадhаа шэнэ правительство байгуулха гэhэн зорилго үгэсэлгэдэ хабаадагшад урдаа табидаг байгаа.

Кубын урдын сенатор Артура Тельяэча, Кубын малшадай национальна ассоциациин президент, томо газар эзэмдэгшэ Калинас Миланес, тэрэшэлэн томо промышленник Рамон Маэстре гэгшэд үгэсэлгые толгойлhон байна.

Үгэсөөшэд августын 9-дэ Ориенте провинцида Тринидад, Сьенфуэгос городууд шадар зэбсэгтэ… үүдхэhэн байна. Мүн нэгэн… ниислэлдэ хэдэн алалганууд… hон байха юм. Гэбэшье тэдэн… рэ дороо баригдажа арестов… даа. Хэдэн хоноод байхада Ор… провинцидахи үймөөн дара… Үймөө даралгые премьер-ми… Фидель Кастро өөрөө хүтэлб… hэн байна. Тиимэhээ Америкы… рэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэ… нистрнүүдэй конференцидэ… Яхо (Чили) ошохо гэжэ бай… болиhон байгаа.

Америкын телеграфна аген… нүүдэй мэдээсэhээй ёhoор… дараhанайнгаа hүүлээр Гав… сэрээд, Фидель Кастро телеви… үсэгэлдэр ехэ үгэ хэлэhэн…

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ЕХЭ ХУБИЛАЛТА БОЛОХЫЕНЬ ХҮЛЕЭНЭ

Бүхы хүн түрэлтэн мүнөө ехэ хубилалта болохыень хүлеэнэ. Дайн сэрэгэй аюул сэлмэхэ саг болохо бэзэ гэжэ газар дэлхэйн жиир хүнүүд хүлеэжэ, найдажа байна.

Айлшалалсаха тухай СССР-эй, США-гэй правительствонуудай толгойлогшонорой хоорондо туйлагдаhан хэлсээн уласхоорондын түгшүүрилые хүсэд hуларуулха бодото найдамжа түрүүлээ. Н. С. Хрущевой, Д. Эйзенхауэрай уулзалганууд уласхоорондын харилсаа хүгжөөлгын шэнэ шатын үндэhэ hуури болохо юм гэжэ дэлхэйн олониитэ тоолоно. Томо хоёр гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ мүнөө агууехэ харюусалгын даалгагдаhаниие эб найрамдалда дуратай хүн бүхэн ойлгодог болонхой. Социалистическэ капиталистическа хоёр лагериие толгойлжо байhан СССР-эй, США-гэй хоорондохи харилсаанууд ямараар хүгжэхэб, тэрээнhээл бүхы уласхоорондын байдалай саашанхи дабшалта дулдыдаха ха юм. «Эб найрамдал тухай асуудал— социально-экономическа ондо ондоо системэтэй бүхы гүрэнүүдэй амгалан ёhoор зэргэ оршон ажаhууха, ажал хэрэгэй талаар хани харилсаатай байха замаар эб найрамдал хүгжэхэ гү, али дайн сэрэгэй аюул тохёолдуулдаг хүйтэн дайнай харгы замаар хүгжэхэ гү—энэ асуудал мүнөө эгээн шухала асуудал болонхой гэжэ болохоёо байhан уулзалганууд гэршэлнэ» гээд Америкын элитэ шэнжэлэгшэ Липпман онсолон тэмдэглэнэ. Гүрэнүүдэй хоорондоо амгалан ёhoор зэргэ оршон ажаhуухын тала баримталагшад «хүйтэн дайнай» тала баримталагшадhаа тоогүйгөөр олон юм. Советскэ правительствые толгойлогшотой айлшалалсаха зүбшөөлөө США-гэй президентын үгэhэн ушар хадаа дэлхэйн байдалые зүбөөр сэгнэхэ, хүсэрхэлгын политикын буруу hүрэhэниие бүри ехээр ойлгодог боложо байhан хүнүүд Америкын гадаадын политикые түсэблэдэг бүлэг хүнүүдэй дунда диилэнхи олониинь боложо байhан тухай гэршэлжэ үгэнэ. Иимэ сэгнэлтэ зүндөө ерээгүй. Иимэ сэгнэлтэ хэхыень бодото байдал баалана. Энэ hанамжые тодорхойлон, дээрэ нэрлэгдэhэн Липпман нёдондо жэлэй эсэстэ «Нью-Йорк геральд Трибюн» газетэдэ иигэжэ бэшээ hэн: «Ородой, Хитадай революциие hөөргэнь бусааха гэhэн hанал бодолhоо США арсаха ёhотойт... Коммунистическэ революциие зогсоожо, гэдэргэнь бусаахын тула сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулха политика амжалтатай байжа шадахагүй. Харин тэрээндэ олониитэ арад зон харшаар хандадаг болохо, тиимэ дээрэhээ энэ политика коммунизмые дэлгэрүүлгэдэ туhална... Мүнөөнэй ушар хэрэгүүд коммунизмын аша туhада хүгжэн hалбарна».

Хүйтэн дайнай политика ябуулдаг хүнүүд түүхын дабшалтые зогсоожо шадахагүй, амгалан ёhoор зэргэ оршон ажаhууха ёhо гуримай үндэhэ hуури дээрэ оронуудай, арадуудай хоорондохи харилсаа байгуулха хэрэгтэ hаад хэжэ шадахагүй. «Дээдэшүүлэй зүблөө зарлалгада үсэд нэтэрүүгээр эсэргүүсэдэг Джон Фостер Даллесай мүнөө амиды байгаашье hаань, Холбоото Штадуудта Хрущевой айлшалга бэлэдхэгдэжэ байха hэн» гэжэ Америкын корреспондент Маргарита Хиггинс бэшэнэ.

Бата бэхи эб найрамдалай харгы зам бүхы бэрхэшээлнүүдhээ зайсуулагдаа гэжэ найдаха буруу гээшэ. Хүйтэн дайе баримталагшадай дунда бодомжотойгоор хандадаг хүнүүдэй олон боложо байгаашье hаань, буу зэбсэг ехээр гаргаха, сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгууха политика буруу hүрөө гэhэн зүб hанамжатай эбсэхэ дурагүй хүнүүд үшөөл олон. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр эб найрамдалhаа айна гэжэ «Дейли Ньюс» гэжэ Америкын газетэ бэшэнэ. Уласхоорондын байдал hайжаруулагдаа hаа, буу зэбсэг ехээр үйлэдбэрилэн гаргажа, олзо доход ехээр абахадамнай hаалта болохо гэжэ тэдэнэр айжа байдаг. Н. С. Хрущевой, Д. Эйзенхауэрай айлшалалсаха тухай мэдээсэл тэдэниие ехээр hүрдүүлээ. Августын 10-да акциин үнэ сэн 7 миллиард доллароор химда болоhоной шалтагаан гол түлэб Эйзенхауэр Хрущев хоёрой айлшалалсалгатай дашарамдуулагдана гэжэ «Дейли Ньюс» газетэ бэшэнэ. Энэ газетын бэшэhэнэй ёhoор, хоёр хүтэлбэрилэгшэд хүйтэн дайе hуларуулжа, бэеэ хамгаалха гээд хэгдэдэг ехэ гаргашануудые горьтойхоноор хороожо болохонь магадгүй гэжэ олон акционернууд айжа байдаг.

Сэрэгэй предприятинуудай акцинуудые барижа байhан эзэд баяшуулай hанааень амаруулхын тула газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Пентагоншье, Сагаан Байшаншье эб найрамдалhаа айхагүй гэжэ этигэнэбди. Хёрхог байжа, буу зэбсэгээ саашадаашье бэхижүүлжэ байхабди».

Америкын правительствын бүлэг хүнүүдэй дундаhаа энэ hанамжын дэмжэгдэдэгынь гэмшэлтэй. Августын 11-дэ Оттавада США-гэй Оборонын министр Макэлройгой мэдүүлhэнэй ёhoор, Хрущев Эйзенхауэр хоёрой уулзаhанай hүүлээр уласхоорондын түгшүүрил hуладаха, США-гэй сэрэгэй хүсые, сэрэгэй гаргашые хорооходо гэжэ тэрэ hананагүй. Ядерна буу зэбсэг туршалгые дахин hэргээхэ гэжэ США-гэй хараалжа байhан тухай мэдээсэл хүнүүдэй hанаа зобооно. Мүн Хрущевой США-да ерэхэдэнь «Америкын сэрэгэй хүсые харуулха» гэhэн үгэнүүд мүн лэ hанаа зоборитой. Эдэ бүгэдэ ябуулганууд «хүсэрхэлгын политикын» ябуулагдажа байhаниие гэршэлнэ. Тиимэ дээрэhээ уласхоорондын түгшүүрилые hуладхааха хэрэгтэ туhа хүргэжэ шадахагүйнь элитэ.

Хүйтэн дайнай политика ябуулагдажа байгаашье hаа, шиидхэхы нүлөө үзүүлхэеэ болинхой. Эб найрамдалай дайсад, арадуудай хоорондохи хани барисаанай дайсад хүн түрэлтэнэй hанал бодолые, эрилтэнүүдые хараадаа абаха баатай болоно. Хүн түрэлтэн СССР-эй, США-гэй правительствонуудые толгойлогшонорой уулзалга эб найрамдалые бэхижүүлхэ талаар уласхоорондын харилсаанда шиидхэхы нүлөө үзүүлхэ юм гэжэ найдажа байдаг.

Н. Чигирь.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина. 26. Телефоны редакции редактора —46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров —40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01119. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак № 5…